

Izhaja vsako sredo. — Naročnina: za celo leto 30 Din, za pol leta 15 Din, za inozemstvo za celo leto 50 Din. — Inserati po tarifi. — Pisnim vprašanjem naj se priloži znamko za odgovor. — Nežrkanirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. — Plača in teži se v Ljubljani. — Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ulici št. 7. — Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

V nedeljo vsi na volišče!

Za lastno državo. Pomen volitev. Oster obračun z nasprotniki.

V nedeljo vsi na volišče!

Najnovejša volilna doba nam je prinesla celo vrsto govorov, kjer so govorniki izjavljali svoje misli o novem položaju, v katerem se danes nahajamo. Med najsijajnejše in najbolj posrečene splošno-politične govore pa spada brez dvoma govor, ki ga je govoril g. minister Pucelj v ljubljanskem radiu.

Minister Pucelj je izvajal:

»Spoštovani poslušalci radia!

Ko je slovenski pisatelj Franc Finžgar letos predaval širom naše lepe domovine, je tudi rekel — in to so zapisali časopisi — da je državljanska zavest v širokih plasteh našega naroda jako slabo razvita. Tudi jaz sem tega mišljenja, in mnogi dogodki nam v tem dajejo prav.

Zakaj pa je tako? Zakaj je pri nas Slovenih državljanska zavest tudi še danes, v naši svobodni in narodni državi, slabo razvita?

Ozrimo se nekoliko v preteklost! Živelj smo v tuji državi, mislili v tujem duhu in naučili smo se, da nam je država bila samo breme, nekaj, kar nam je bilo neprijetno. Občutili smo jo kot jarem, ker nam je bila samo mačeha, ne pa mati, ki bi skrbela za nas. Skušali so nam polagoma vzeti našo grudo, naše pravice, da bi nas odtujili svojemu rodu. Zato nas je naša inteligenca pred vojno vzga-

lastni državi ima narod zmožnost za življenje, možnost napredka in življenja. V tujih državah je samo vegetiranje, v tujih državah je samo počasno umiranje, v tujih državah je

Ivan Pucelj
minister brez portfelja
kandidat za srez Kočevje

narod suženj in hlapec, obsojen na smrt, ali takojšnjo ali počasno, je vseeno. Vsaka tuja država dela kot gospodar z malimi šibkimi narodi, in če jim že da kaj dobrega iz milosti, jih končno vendarle podjarni, uniči, odnosno podvrže sami sebi. Mi vsi to vemo, saj nas zgodovina uči. Še enkrat poudarjam: lastna država, lastna državnost je za narod kakor za poedinca na tem svetu največja dobrina.

Za svojo državo

Kakor dom, treba ljubiti državo.

Toda v teh težkih dneh se nam prepričuje, da imamo polno ljudi, ki vsega tega ne vidijo. Pa pravijo: »Saj ljubim to državo, saj služimo vojakom, saj plačujemo davke itd.« Je že res, da vse to store. Toda, prijatelji moji, če slišimo iz tistih ust omalovažujoče besede, časih celo naravnost hudobne stvari, se spomnimo otroka, ki bi rekel o svojem očetu: »Ljubim očeta, spoštujem ga!« pa bi drugod grdo govoril o njem, raznašal stvari, ki se zgodijo v domači hiši in obešal na veliki zvon majhne

domače razprtije — ali bi verjeli, da tak otrok ljubi očeta in mater, da ju spoštuje in ceni? Ne, prava ljubezen in vdanost je tista, ki slepo ljubi, spoštuje in izpolnjuje ukaze in stori vse, kar je potrebno v domači hiši. In kar velja za domačo hišo, velja za naš dom, za našo domačijo, ki nas je rodila in nas preživlja. Gledati moramo, da jo podpiramo, da ji vselej damo tisto, kar ji je najpotrebnejše in najnujnejše.

Takšni moramo biti tudi nasproti državi. Naša ljubezen do nje mora biti neomajna, ne sme biti na odpoved. Ne sme biti samo do tistega trenutka, ko nas kakšna malenkost ujezi in bi jo zato hoteli uničiti — samo zato, ker smo slabo razpoloženi.

Država — kmečki dom.

Država je kakor kmetu dom. Oče je v njem neomejeni gospodar. Kam bi prišel kmečki dom, če bi nihče očeta ne poslušal? Kaj bi bilo iz države, če bi jo sovražili ali se celo borili za to, da bi bilo njeno življenje kratkega veka?

Kmečki dom, kjer vladajo take razprtije, neposlušnost in kjer vlada vsak na svojo roko — takšen kmečki dom mora propasti. Mi vemo in vsak dan izkušamo: kmečki dom, kjer vlada prepričanje namesto ljubezni, nesloga namesto lepšega sodelovanja, kjer se sinovi upirajo očetu in hčere ne poslušajo matere ali celo žena ne uboga moža — tak kmečki dom je posvečen smrti in razpadu. Vse, ki to opazujemo, boli srce, ker vemo, kakšen bo konec.

In zato, če se zgodi, da mnogi in mnogi med nami ne vedo ceniti velikanskih dobrin in silnega pomena lastne države in lastne državnosti in proti njej greše, morda ne toliko iz resnega nasprotja do nje, nego lahkomiselno, jo kritizirajo, prigovarjajo itd. — tudi tedaj, kadar se to ne dogaja iz hudobnega namena, kakor če očeta in matere otroci iz nerodnosti ne ubogajo: tudi to boli, tudi to škodi.

Zato med nami ne bi smelo biti nikogar, ki ne bi cenil velikanskih dobrot lastne državnosti.

Za svoj narod

Mi smo na tisti nesrečni cesti, kamor drže pota vseh narodov Severnega in Jadranskega morja.

Za svoj dom

jala v duhu, ki naj bi prerodil ves naš rod, da bi, ko bi prišel trenutek, pripravljeni in z vsem oboroženi, stopili v novo dobo, v svojo lastno državo.

Taka vzgoja se ne more čez noč preobrniti, in zato je med nami še mnogo ljudi, ki našo državo, našo lastno državnost premalo cenijo. Temu vprašanju moramo posvetiti vso pozornost. Treba je porabiti vsako priliko in pojasniti našim dobrim ljudem vso važnost in veliki pomen ter velike dobrote lastne države.

Ko se človek rodi, pripada najprej ožji enoti, rodbini. Kot tak pripada potem tudi narodu in državi, in zato je čisto jasno, da je

država tudi za poedinca največja dobrina.

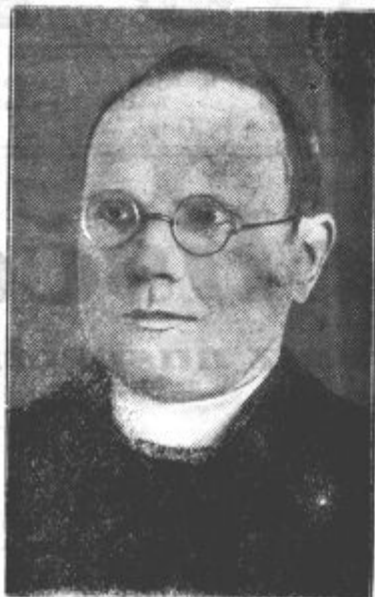
Le v lastni državi se more narod, pa tudi poedinec svobodno razviti, more svobodno napredovati, svobodno se udeleževati. Samo v lastni državi ima nard prihodnost, samo v

Na kritični točki.

Mi smo zemljepisno na tisti kritični zemlji, po kateri vsi iztezajo roke.

Obdani smo od sosedov, ki komaj čakajo in se vesele naših preprirov in računajo, kdaj bodo porušili to našo največjo dobrino. Mi vemo, kaj hočejo z nami, kakšne načrte imajo z našo lepo slovensko zemljo.

In če vse to pomislimo, nas prevzame živo prepričanje: če nimamo te in take države, v kateri živimo od leta 1918, postanemo plen močnejših sosedov, izgubljeni bomo, sužnji postanemo, in nikoli več ne bomo tega imeli.

Janko Barle
župnik
kandidat za srez Kranj

Pravijo, če država razpade, pa bo druga. Da, druga, toda naša nikoli več! Lahko razpade — če bi hoteli to poskusiti, toda prijatelji moji, tak poskus je zato nemogoč, ker bi za zmerom izgubili, kar imamo, in se nam ne bi vrnilo nikoli več!

Ali ne vidimo svojih bratov tam preko? Ali ne vidimo njihovega trpljenja?

Prijatelji, zberimo vse svoje moči, odvrzimo, kar nas razdvaja, pozabimo prepire in sovraštvo! Odvrzimo, kar nas loči, iščimo, kar nas spaja, združimo se v lep slogi, zgradimo za delo, pljunimo v roke, zavijajmo rokave in gradimo! Potem bo naša prihodnost lepa, mirna, blagoslovljena.

Ivan Ažman
posestnik in župan
kandidat za srez Radovljica

V težkih časih.

V težkih časih živimo. Plameni švigajo okoli nas. Poglejte v druge države! Povsod vlada težko stanje, povsod so ljudje nezadovoljni.

Anton Cerar
posestnik
kandidat za srez Kamnik

ni, povsod se čutijo posledice. In če se ne iztreznemo in ne rečemo:

vsaj za trenutek odložimo, kar nas deli, pozabimo težave, primimo tam, kjer je najvažnejše — če tega ne storimo, potem bomo danes ali jutri plen teh plamenov, ki nas obdajajo.

Albin Koman
posestnik
kandidat za ljubljansko okolico

Kakor gasilci, ki pridejo prepozno.

Prijatelji! Če kdo reče: saj ljubim državo, saj jo spoštujem, saj čutim patriotski, a v dejanju tega ne pokaže, je nemogoče taki obljubi verjeti. Kdor z delom ne pokaže te pripadnosti državi, je ne pomaga graditi. Takemu človeku je podoben tisti, ki pravi, da je za domovino, pa misli z neudeležbo pri volitvah pomagati državi. Podoben je gasilskemu društvu, ki je prišlo prepozno gasiti požar. Tri, štiri druga društva so prišla pred

njim, in to društvo, ki je prišlo prepozno, se prepira, ker ni dobilo boljšega mesta, ker ga je zamudilo. In pravi: »Tudi mi smo gasilci! Toda ker smo dobili slabo mesto, začnemo gasiti šele jutri ob petih!« Vsi bi se smejali, ker bi bilo dokaz, da je to samo teoretična pomoč, ki je v dejanju noče pokazati.

Pomen volitev.

Danes teden so volitve. Te volitve ne bodo takšne, kakor so bile nekoč, ko so posamezne stranke postavile svoje kandidate, razglasile svoj program in gesla, in se potem borile

Evgen Lovšin
posestnik
kandidat za srez Metlika in Črnomelj

med seboj, dostikrat z najgršimi sredstvi. To ne bo strankarska borba, danes je vprašanje širše. Mi vsi vemo, da je bil kralj 6. januarja prisiljen uvesti diktaturo. Med Slovenci ni nikogar, ki tega ne bi bil odobraval. Saj so to pozdravili vsi, ki so bili na vidnih upravnih mestih. Korošec je šel kot minister v to vlado, drugi so šli v najvišji zakonodajni svet, tretji na druga važna mesta, četrti za komisarje v oblastne skupščine. Povsod so sodelovali.

Tudi mi, ki nismo imeli prilike sodelovati, kakor na primer jaz in prijatelj dr. Kramer, se nismo protivili, ker smo imeli zaupanje v našega vrhovnega krmarja in smo od njegovega dela pričakovali samo dobro. Prija-

Alojzij Drmelj
posestnik in župan
kandidat za srez Krško

8. november -- dan narodne sloge!

elji, s tem je ugotovljeno, da se nihče ni mu protivil, da smo to vsi odobraval in akali uspehov in dobrih plodov.

Naš kralj ni diktator ne absolutist in zato niče vse na sodelovanje za tisto državno po- tiko, ki jo je inavguriral 6. januarja.

Niso to volitve, kakršne so bile prej, v ča- h medsebojnih preprirov in sovraštva, ko je o za majhne vsakodnevne obljube. To so vo- lve, na katerih bo narod izjavil, ali je za to žavo, ali jo hoče ali ne.

Karl Gajšek
kandidat za srez Konjice

Mi smo se prepričali, da se drugače ni dalo napraviti. Ostal je edino poskus Nj. Vel. kra- lja, da mu sledimo in delamo kakor je pro- klamiral 6. januarja. Ni bila mogoča druga politika, kajti politiki se niso mogli sporazu- meti. Bili smo priče hudim dogodkom in tež- kemu zločinu. Zato tako ni šlo več dalje. Če bi kraljeva zamisel propadla, ne verjamem, da bi tisti politiki mogli kaj zdravega ustva- riti. Ne verjamem.

Zato, prijatelj, je

mogoč samo eden izhod,

samo ta rešitev. Če smo še tako nezado- voljni z dnevnimi neprilikami, če nam gre- do kakšne stvari na živce, če nam kaj ni pri- jetno, potrpiamo in glejmo, da damo 8. novem- bra zaupanje kralju, zaupanje državi in naro- du. Če to zamudimo, bomo dajali odgovor sa- memu sebi. Kajti mnogo izprememb ne mo-remo pričakovati ne v tem ne v onem pri- metu.

Matija Goričar
posestnik in župan
kandidat za srez Konjice

Marsikdo je nezadovoljen — toda, prijate- lji: ali ne doživlja tudi kmet slabe letine? Ali ne sadimo in dostikrat ne požanjemo? Pa kmet zato vendarle ne zapusti svojega grun-

Anton Zdolšek
posestnik
kandidat za srez Šmarje pri Jelšah

ta. Prihodnje leto spet orje, spet seje, spet sadi. Tako bomo tudi mi, ki ljubimo svojo dr- žavo in svoj rod, ki hočemo, da bo njegovo po- tomstvo živelo svobodno in srečno v lastni državi, šli 8. novembra na volišče in vsi gla- sovali.

Glejte, mlad narod, mlada država je kakor mlad gospodar na kmetih, ki prevzame po-

Dako Makar
posestnik
kandidat za okraj Metlika in Črnomelj

sestvo. Gledamo mladega gospodarja. Če ima revež dolgove in druge težave, opazujemo in gledamo, in če pokaže veliko zrelost, pridnost in marljivost, vztrajnost, varčnost in ljubezen do tega, kar gradi, potem kimamo in pravi- mo: »Ta se bo držal!« Če mu manjka denarja mu ga posodijo denarni zavodi in poedinci, ker uživa ugled in spoštovanje. Če pa naspro- tno vidimo mladega moža, ki je sprejel težko dediščino po očetu, pa ima skrbi za brate in

sestre in zastran dolgov in je poslopje v sla- bem stanju, pa ne vidimo, da bi skrbel za dom in sedi morda pri kvartah, pijančuje po gostilnah, se prepira, morda tudi pretepa ali celo koga ubije — kaj pričakujemo od njega? Z glavami zmigavate, možje, in go- vorite: »Ne bo se držal, zapravljal se bo!« Če- bo v zadregi, mu ne bo ne poedinec, ne de- narni zavod ničesar dal, ker nima kredita.

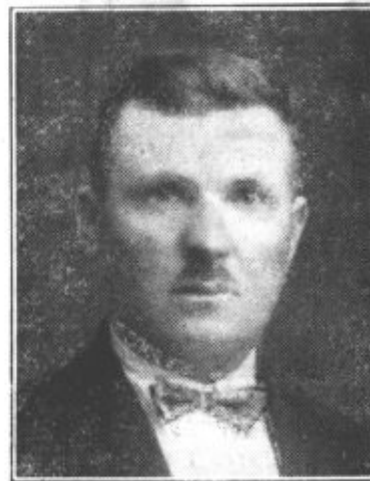

Dr. Ljud. Pivko
kandidat za srez Maribor levi breg

Sodili bodo po številkah.

Isto je z narodom, zlasti z majhnim naro- dom. Isto je z majhno državo. Gledajo na nas, 8. bodo sodili po številkah, ali je tudi politi- čno tako vzgojen in dozorel, da bo mogel so- delovati pri državnih poslih. Če bo majhno število v Sloveniji, česar ne pričakujem, kaj bo to pomenilo? Izprememb politike od 6. januarja? Ta politika se ne more izpremeniti. Pomenilo bo to samo nevednost ali pa zape- ljanost.

Zato v teh dneh mnogo premišljuje o naši državi in naši državnosti. In če boste to imeli pred očmi, trdno verujem, da bo osmega od- ločitev takšna, kakoršno zahteva naš sloven- ski interes, kakor jo zahteva naša zemlja, ki je postavljena daleč na sever in severozapad države, na tisto važno cesto, o kateri sem Vam v začetku govoril. Potem vam odločitev ne bo težka.

Ivan Kirbiš
posestnik
kandidat za srez Maribor desni breg

Sebi škoduješ, če ne voliš!

Če bo kdo rekel, da ne gre za državo, nego za strankarsko in osebno politiko, ne verjemite! Morda ravno zato nekateri ne morejo pozabiti prejšnjih časov, ker zdaj ni več ne strankarske ne osebne politike.

Vsak poedinec naj sodeluje kot svoboden človek! Če kdo še vedno visi na prejšnjih strankah in organizacijah, naj to pozabi in se od tega odtrga. Vsaj enkrat dajmo državi, kar je državnega, in kralju, kar je kraljevega!

Prijatelji! Kadar se bomo uredili, kadar nam bo dobro, ko bomo, kakor se reče, kru-

Ivan Majcen
posestnik
kandidat za srez Krško

ha pijani, brez preklanja, brez prepiranja, pa bomo takrat spet ustanovili stranke, če nam bo tega res preveč.

Poudarjam: največja vrednota na tem svetu za poedinca in za narod je lastna država, lastna državnost. Če zapravimo to vrednoto, druge ne dobimo ne mi, ne naši potomci.

Priporočam vam to v premišljevanje in vas najlepše pozdravljam.

Zakaj kandidiram?

Pomembna izjava sreskega kandidata za litijski okraj geometra in urednika našega lista Milana Mravlje.

Uredništvu »Jugoslovana« je naš urednik na vprašanje: Zakaj kandidirate? podal naslednjo izjavo, ki jo v celoti prinašamo:

»Odkar se tudi aktivno udeležujem javnega življenja, sem vedno globlje prepričan, da so socialne in gospodarske razmere temelj vsake države in vsake narodne ureditve.

Milan Mravlje
geometer
kandidat za srez Litijski

Nočem zanikati pomena in tvornosti zgolj političnih idej, moram pa to svoje prepričanje o pomenu socialnih in gospodarskih prilik pri reševanju vseh vprašanj poudariti na čelu

France Piki
posestnik
kandidat za srez Celje

mojega odgovora na vaše prijazno vprašanje: Zakaj kandidiram?

Izkušnja me uči, da večina naših gospodarskih edinic ni čisto kmečka, ali čisto obrtniška ali čisto delavska, temveč je večina naših gospodarskih edinic kmetosko-obrtniška in kmetosko-delavska. Naš slovenski podeželski človek po večini ne more uspevati samo z obdelovanjem male kmetije, temveč mora

Dr. Vinko Rapotec
kandidat za srez Maribor

poleg tega biti še obrtnik ali delavec. Kot tak je zainteresiran tako na pospeševanju kmetijstva in na dobrih delavnih pogojih za mezdní zaslužek, kakor tudi na razvoju obrti in industrije, ki ustvarja priliko za tak zaslužek. Le na tej prirodni vzajemnosti, na tem živem solidarizmu našega kmeta-delavca in kmeta-obrtnika je mogoče graditi uspešno gospodarsko politiko občine, banovine in države. Kdor bi to hotel graditi na razrednem nasprotju med kmetom in delavcem, obrtnikom in industrijcem, ta ne bi mogel res pospeševati narodnega blagostanja. Četudi pa je kmet-obrtnik in kmet-delavec kot nositelj

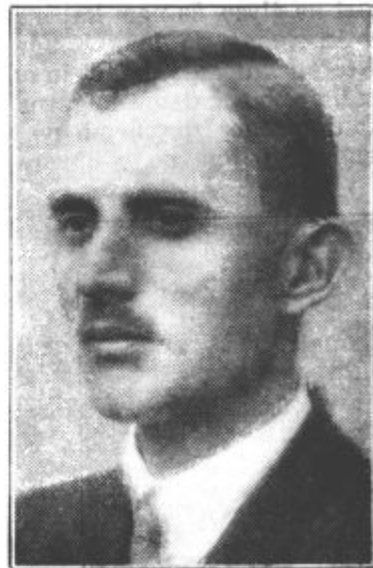
navedene prirodne vzajemnosti predvsem poklican, da bi se aktivno udeleževal v našem narodnem, kulturnem, gospodarskem in političnem življenju, je bil vendarle omalovaževan, ker so teoretiki naše javno mnenje prepričali, češ da je pri Slovencih podan čisto kmečki, čisto obrtniški in čisto delavski sloj. Zato so našega malega kmeta, bajtarja povsod prezirali, ga nikjer upoštevali in je slednji še danes neaktiven, četudi je od vseh 150.000 slovenskih kmečkih gospodarstev okoli

Anton Klinec
posestnik in župan
kandidat za srez Novo mesto

110.000 malokmetjskih in seveda obenem obrtnih in delavskih.

Tako socialno in gospodarsko stanje ugotavljam predvsem tudi v litijskem srezu, kjer kandidiram. V tem srezu je prebivalstvo po večini kmečko-delavsko in kmečko-obrtno. Tudi v tem srezu pa je ravno ta plast za delo v javnem življenju neorganizirana, vsled česar ne more prebivalstvo prav napredovati niti kulturno niti gospodarsko. Zato bo moja največja briga veljala organizaciji kmetosko-delavskega in kmetosko-obrtniškega sloja. Do aktivacije tega sloja mora priti ne samo v litijskem okraju, ampak povsod. Taka aktivacija ni potrebna zaradi kmetov samih, ki se morajo organizirati, da si pribore ugodnejše gospodarsko stališče v državi, ampak je potrebna tudi radi splošnega gospodarskega blagostanja, posebno za Slovenijo.

Anton Hajdinjak
posestnik
kandidat za srez Dol. Lendava

8. november — konec preprirov!

V Sloveniji se je težišče gospodarske važnosti brez dvoma premaknilo s kmetijske proizvodnje na obrt in industrijo, ker mora Slovenija v agrarni Jugoslaviji postati obrtno-industrijski del države, če noče obubožati s svojo kmetijsko proizvodnjo, ki ne more z ozirom na naše geografske posebnosti nikoli biti v velikem obsegu konkurenčna z agrarno proizvodnjo na jugu. Tudi je naš mali kmet-delavec in obrtnik glavni odjemalec pridelkov in izdelkov in je s tem blagostanje tega sloja podlaga za blagostanje drugih slojev.

Važno pa ni vprašanje le z gospodarskega, ampak tudi s političnega vidika. Ne moremo govoriti o popolni demokraciji toliko časa, dokler ne bo najštevilnejša in gospodarsko vsaj za Slovenijo najvažnejša plast naroda organizirana. Če pomislimo, da sta ravno kmet-delavec in kmet-obrtnik nositelja prirodne vzajemnosti, ki mora biti podlaga pravi narodni gospodarski politiki, bo moral vsakdo uvideti nujnost, da se da tej plasti možnost, da se v javnem življenju uveljavi. Le tako se more razviti novo, zdravo in močno politično in gospodarsko življenje in bo šele na tej močni kmetijsko-delavski podlagi lahko uspeval vsak drug stan in poklic.

V ozki zvezi s tem velikim vprašanjem je vprašanje

izvedbe agrarne reforme.

Z razdelitvijo veleposestev, z notranjo kolonizacijo in z vsemi sličnimi ukrepi, je treba preprečiti proletarizacijo slovenskega malega človeka in mu ohraniti blagodejno zvezo z zemljo. Ni potrebno poudarjati važnost lastnega, četudi še tako majhnega doma, v rasnem in kulturnem pogledu, temveč tudi v gospodarskem pogledu, kajti tak dom vendarle v sličnih krizah kakor je danes, nudimalemu človeku eksistenčni minimum. Agrarna reforma in izvedba že donešenega zakona o likvidaciji, to bo moja glavna poslanska skrb. Ker bo imel bodoči parlament v tem pogledu velik vpliv, hočem tam z vso energijo zastopati vse interese agrarnih interesentov države, posebno pa Slovenije, še prav posebno pa agrarne interese litijskega sreza. V organizaciji agrarnih interesentov bom pomagal združiti vse plasti našega naroda, ki do danes še niso organizirane, t. j. našega malega kmeta-delavca in kmeta-obrtnika.

Ker daje mala kmetija le najnujnejše pogoje za eksistenco, je nujno, da damo malemu kmetu še obrtnega in meznega zaslužka. Zato je naš mali kmet zainteresiran na prospehu obrti in industrije, na industrijalizaciji Slovenije. Našim ljudem osigurati tem potom dom in zaslužek, to bo prav posebna naloga vseh naših slovenskih zastopnikov v parlamentu.

V tem smislu sem že do sedaj po svojih skromnih močeh v javnem življenju deloval, tej nalogi hočem ostati zvest tudi kot poslanec, če mi bo prebivalstvo litijskega sreza izkazalo zaupanje.

Globoko sem prepričan, da je za navedene cilje mogoče delovati le s sodelovanjem v državnem življenju. Kdor hoče resno doseči slične cilje, mora nujno težiti, da pridobi vpliv v parlamentu. Zato kandidiram!

Ceneje nego v razprodaji kupite blago za zimske suknje, plašče in obleke pri znani tržnici NOVAK v Ljubljani na Kongresnem trgu št. 15 (nasproti Nunske cerkve). — Priporočamo ogled vsem, posebno pa čitateljem iz ljubljanske okolice.

Pranje, ki prihrani gospodinji veliko denarja...

Slednja gospodinja si želi:
 "... dobro oprati, pa vendar tako prati, da se perilo ne trga."
 S terpentinovim milom Gazela je to mogoče! Ker mu je prirejano terpentinsko olje, pere milo Gazela lepo, da je veselo ... in vendar vzame z lahko vso madeže iz perila ... Dolgo ostane vse kakor novo — v veselje varčne gospodinje.

TERPENTINOVNO MILO GAZELA
 pere zares čisto

GT 32

Pred odločitvijo

V nedeljo vsi na volišča! — Pokažimo, da smo politično zreli in zavedni!

Nedelja 8. novembra je tik pred nami. Ta nedelja je dan volitev in zato je za nas važna ne samo kot dan Gospodov, ampak tudi kot naš narodni dan!

Volitve, pa naj se vrše po kakoršnemkoli sistemu ali načinu, so vedno važen dan v življenju skupnosti. Brez skupnosti tudi poedinec ne more živeti, ker smo vsi navezani kolikor toliko drug na drugega, in zato tudi za poedinec ni in ne more biti vseeno, kako in kaj bo odločila skupnost!

Vsak izmed nas pa je del državne skupnosti. »Državna skupnost« ni neka megla, ki plava nad nami v zraku, ampak ta skupnost — to smo mi vsi skupaj. In kakor bo vsak poedinec odločal, tako bo odločila skupnost in nič drugače!

Mi vsi hočemo živeti srečno in zadovoljno — o tem ne more biti dvoma. Če pa hočemo srečo in zadovoljnost, kolikor jo je pač mogoče doseči, moramo sami sodelovati, t. j. mi moramo biti »aktivni«, mi moramo sami povedati, kaj hočemo, pa tudi vse storiti, kar

moremo, v dosego svojega cilja. Kdor stoji na strani in samo gleda, kako delajo — drugi, ta ne more nikdar nič doseči!

Zato pa je sveta dolžnost nas vseh, da gremo v nedeljo vsi do zadnjega moža na volišča! Kajti ravno s tem, da se gremo posluževati svoje pravice, bomo najbolje dokazali, da smo tudi mi tisti, ki imamo pravico sodelovati v mejah veljavnih postav.

Kdor bo pa v nedeljo 8. novembra ostal doma, ta bo ravnal tako, kakor ravna kmečki človek, ki ob času največjega in najhujšega kmečkega dela pase lenobo na kakšnem kozolcu v krmi ali pa v senci pod košatim drevom na mehki travi. Ali ne zasluži tak človek, da ga vsi domači gledajo postrani in da ga zaničujejo?

V nedeljo smo poklicani, da poyemo, ali hočemo ohraniti še naprej stare naše grehe in politične napake, ali pa če hočemo novo življenje brez strankarske zagrizenosti in brez nepotrebnega prerekanja. Poklicani smo, da povemo, če hočemo še star gospodarski nered, ali pa če hočemo pametno, resno in modro gospodarstvo. Ali — ali! samo to je vprašanje! Tretje poti ni! Mi smo prepričani, da bosta uvidevnost in lastna korist narekovala našim gospodarjem, da bodo rekli odločno: Stara strankarska šara mora proč — naj živi pametno delo za resen gospodarski napredek!

Proti strankarijam - za gospodarstvo

Zavedati pa se moramo tudi tega, da bo v nedeljo ves svet gledal na nas in na našo državo. In tu je zopet mogoče le dvoje in samo dvoje: Ali bomo ostali doma in s tem pred vsem svetom javno pokazali, da nam za našo lastno državo in za lasten dom ni prav nič mar in da nam je prav vseeno, kdo nad nami in z nami gospodari — ali pa bomo z obilno udeležbo pri volitvah slovesno izjavili pred celim svetom, da vemo, za kaj gre: da gre za to, da javno in jasno povemo, da smo svoji lastni državi in svojemu domu zvesti, da svojo lastno državo ljubimo in spoštujemo, ker je naša, in da se nikdar ne bomo sprijaznili z mislijo, da bi jo zapustili!

Z udeležbo pri volitvah pa ne bomo javno povedali le zunanemu svetu, da svojo lastno državo hočemo, ampak bomo povedali tudi to, da jo hočemo modro in pametno urediti, da nam bo ves svet lahko zaupal. Kaj pravite takemu kmetu, ki mu propada domačija, mogoče tudi le vsled nesreč, on sam se pa nič ne zmeni, da bi krepko prijel za delo in si sam pomagal, kolikor si more? Vidite, za take »gospodarje« nas bodo imeli sosede, če se sami ne bomo zganili in če sami ne bomo pokazali vsaj dobre volje, da si hočemo sami pomagati in si urediti svoj državni dom po svoje!

Kdor se vsega tega zaveda, ta v nedeljo ne bo okleval. Ne bo se zmenil za kratkovidne nekdanje strankarje in za njihovo prazno čevkanje, ki izvira samo iz jeze zaradi izgubljene oblasti in moči, ampak pojde korajžno na volišče in tam bo rekel na glas: »Tukaj sem! Jaz sem za lastno državo, ki je tudi moja, in sem za to, da bo ta moj državni dom prav tako lepo urejen in oskrbovan kakor moja kmetija!«

To pomeni prihodnja nedelja!

Obsodba nad dr. Korošcem.

V nedeljo je med mnogimi drugimi shodi priredil v Beogradu velik shod tudi minister prosvete Boža Maksimović, ki se je ob tej priliki obširno bavil s početjem onih ljudi, ki jim pomirjenje duhov in narodna sloga ne gresta v račun. Med drugim je izvajal naslednje:

Dovolite, da ob tej priliki, ko govorimo o kritikih nove ustavne ureditve, novega volilnega sistema in današnjega režima, opozorim na neko čudno in nemogočo pojav, da vas opozorim na to, da je med temi, ki tvorijo to opozicijo in razširjajo navedene govore, tudi g. dr. Korošec, ki je, ne da bi pretiraval, med glavnimi krivci strašne in nesrečne atmosfere pred šestim januarjem in ki je bil do včeraj član istega šestojanuarskega režima, katerega danes obtožuje in obsoja. Tak primer političnega beganja, da ne rečem politične nemorale, vam kaže, kako se utegne zgoditi, da tudi ostala družba, ki je z njim, lepega dne obrne obleko na sebi ter vam prepušči vse posledice, ako bi se pregrešili v resnem in težkem trenutku proti svoji državljanski dolžnosti. Ta primer vam kaže, da se morate zavedati svoje državljanske dolžnosti in da se udeležite glasovanja dne osmega novembra.

Starost in »pomlajevanje«.

Kaj je starost? Zdravniška znanost nam kljub vsemu svojemu današnjemu napredku na to vprašanje ne more odgovoriti. Mi vidimo okoli sebe res da vsak dan ljudi, o katerih pravimo, da so stari in da se starajo, mi opa-

zujemo na svojih najbližjih sorodnikih, kako se izpreminjajo, najbolj pa čutimo razne izpremembe na nas samih, pa vendar ne vemo, kaj naj bi to bilo: starost! In vsa znanost nam ne ve odgovora, kakšni pojavi v organizmu povzročujejo staranje.

Dandanes si stoje nasproti tri teorije o staranju. Prav znaten del znanstvenikov stoji danes na stališču, da začne polagoma pojemati moči enega organa, to pojevanje pa oslabi kasneje tudi celo telo. Posebno spolne žleze so tisti organ, ki mu pripisujejo glede staranja veliko vlogo. Pojevanje delovanja teh žlez se splošno pripisuje »starosti«. In ker tudi mlajše živali in ljudje vsled prenehanja delovajna teh žlez postanejo slabotni in brez moči in energije, zato pripisujejo tudi staranje pomanjkljivosti ali pa končanemu delovanju teh žlez.

Drugi učenjaki pa so zopet mnenja, da je vzrok starosti slab in nereden tok krvi. Kolikor starejši namreč postaja človek, toliko več se nabere masti in apna v stenah žil. Posledica tega »povapnjenja žil« je pa slab tok krvi in organi, ki jim kri ne dovaja več dovolj hrane, začno pešati. Če priteka na pr. v možgane premalo krvi, začne človeku pešati spomin in človek se čuti slabotnega in medlega — sami znaki staranja! Če pa srce ne dobiva dovolj krvi, začne človek težko dihati in dobi tudi srčne krče. Vse to pa so pojavi »starosti«. Zato pravijo tudi, da je »človek toliko star kakor njegove žile.« Slab obtok krvi pa ima za posledico oslabiljenje vsega telesa.

Tretja skupina učenjakov pa trdi, da ne smemo iskati vzroka staranja in starosti samo v enem pojavu, ampak tudi v celi skupini pojavov — naše telo je sicer sestavljeno iz posameznih organov, toda ti organi so ena sama celota. Tako so med drugim ugotovili, da izgublja človek z leti vedno več vode iz telesa in zato ni nič napačnega, če govore ljudje o »odrevnenih starih«. Na drugi strani pa se nabira v telesu vedno več »smeti«, ki človeka slabe in mu jemljejo moč.

Zdravstvo torej vzrokov staranja ne pozna in zato tudi nima zdravila zoper starost. Razni učenjaki so sicer že poskušali ljudi »pomlajevati«, n. pr. s precepljanjem opičjih žlez v človeka, potem z različnimi »hormoni« (snovi, ki jih izločajo razne žleze v notranjosti telesa), ali pa s prerezanjem določenih živcev, toda uspehi vseh teh poskusov so za enkrat prav klaverni.

Najboljše sredstvo za ohranitev moči do pozne starosti je za enkrat pametno in urejeno življenje, zmernost v jedi in pijači, primerno spanje, potem pa voda, solnce in zrak in pravilno razmerje med telesnim in duševnim delom.

Kandidati in namestniki v Dravski banovini

Mesto Ljubljana: Kandidat dr. Kramer Albert, minister v Ljubljani; namestnik Tavčar Ivan, tajnik Delavske zbornice v Ljubljani.

Srez Brežice: Kandidat Krulj Ivan, posestnik in župan v Sevnici; namestnik dr. Benedičič Franjo, rudniški zdravnik v Senovem.

Kandidat Urek Ivan, župan in bivši narodni poslanec v Globokem; namestnik Pintarič Frane, župan v Rigoneh.

Srez Celje: Kandidat Prekoršek Ivan, upravitelj javne bolnice v Celju; namestnik Goričan Franjo, posestnik in sreski kmetijski referent v pokoju v Višnji vasi.

Kandidat Piki Franc, posestnik in gostilničar v Zalcu; namestnik Srebotnjak Ivan, posestnik in trgovec z lesom v Sv. Petru v Savinjski dolini.

Srez Črnomelj in Metlika: Kandidat Lovšin Evgen, posestnik v Ljubljani; namestnik Šmalec Jos., trgovec in posestnik v Predgradu, obč. Stari trg ob Kolpi.

Kandidat Makar Danijel, posestnik in gostilničar v Metliki; namestnik Smuk Janez, župan in posestnik v Mlakah, obč. Podzemelj.

Srez Dolnja Lendava: Kandidat Faflik Fran, župan v Kančevcih; namestnik Ošljaj Jožef, občinski tajnik v Dolnji Lendavi.

Kandidat Hajdinjak Anton, posestnik v Odrančih; namestnik Križanič Nikolaj, župan in posestnik v Kotu.

Srez Gornji Grad: Kandidat Pustoslemšek Rasto, novinar v Ljubljani; namestnik Kolenc Franc, posestnik in trgovec, Juvanec, obč. Ljubno.

Kandidat Goričan Matija, župan in posestnik v Mozirju; namestnik Sem Anton, posestnik v Ljubnem.

Srez Kamnik: Kandidat dr. Potokar Ivan, odvetnik v Kamniku; namestnik Pančur Franc, posestnik v Zgornjem Tuhinju.

Kandidat dr. Rožič Valentin, profesor in posestnik v Ljubljani; namestnik Burica Alojzij, posestnik in župan v Dragomljah.

Kandidat Cerar Anton, posestnik in gostilničar v Kamniku; namestnik Tome Ignacij, trgovec in posestnik v Moravčah.

Srez Kočevje: Kandidat Pučelj Ivan, minister in posestnik v Velikih Laščah; namestnik dr. Arko Hans, odvetnik v Kočevju.

Srez Konjice: Kandidat Goričan Maks, duhovnik in posestnik v Mozirju; namestnik Košir Anton, župan in član banskega sveta v Žičah.

Kandidat Gajšek Karol, notarski kandidat v Konjicah; namestnik dr. Mejak Ervin, odvetnik v Konjicah.

Srez Kranj: Kandidat Barle Janko, župan v Ljubljani; namestnik Lončar Ivan, župan in posestnik v Trzinu.

Srez Krško: Kandidat Majcen Ivan, mesar in posestnik v St. Janžu; namestnik Globevnik Ivan, posestnik v Skocijanu.

Kandidat Vale Maks, posestnik in trgovec v St. Jerneju; namestnik Bučar Lavoslav, posestnik v Kostanjevici.

Kandidat Grebenc Anton, posestnik v Brezju, obč. Krško; namestnik Horvatič Martin, posestnik v Krški vasi.

Kandidat Drmelj Alojzij, posestnik in župan v Boštanju; namestnik Polanc Anton, mlinar in župan v Radečah.

Srez Laško: Kandidat Pavlič Alojzij, duhovnik in profesor v Celju; namestnik Jagrič Alojzij, strojevodja v Zidanem mostu.

Kandidat Juvan Rudolf, predsednik Narodne strokovne zveze v Ljubljani; namestnik dr. Roš Franjo, odvetnik in župan v Laškem.

Srez Litija: Kandidat Mravljec Milan, geometer in posestnik v Ljubljani; namestnik Birolia Gvido, industrijec v Zagorju.

Kandidat Turk Alojzij, trgovec v Višnji gori; namestnik Hribar Rudolf, lesni trgovec v Izlakah.

Kandidat dr. Zorec Vinko, odvetnik v Beogradu; namestnik Kovačič Anton, posestnik in gostilničar v Selu, obč. Bukovica.

Srez Ljubljana-okolica: Kandidat Koman Albin, posestnik v Vižmarjih; namestnik Sanein Ivo, načelnik v pokoju v Ljubljani.

Kandidat Jare Evgen, profesor in podžupan v Ljubljani; namestnik Petrovič Jurij, župan na Viču.

Kandidat Pavlič Pavel, tesarski mojster in posestnik v Mostah pri Ljubljani; namestnik Kušar Jakob, posestnik v Notr. Gorici, obč. Brezovica.

Kandidat Zebal Franjo, trgovec na Rudniku; namestnik Toni Alojzij, orožnik v pokoju na Logu pri Vrhniki.

Kandidat Sinkovec Rudolf, ravnatelj Vzajemne pomoči v Ljubljani; namestnik Zadnikar Jakob, posestnik in gostilničar na Brdu, obč. Zg. Šiška.

Ne za prepir — za red in mir!

Srez Ljutomer: Kandidat Zemljik Jakob, posestnik in župan v Radenci; namestnik Skuhala Fran, posestnik in župan v Križevcih.

Srez Logatec: Kandidat dr. Rape Stane, tajnik Zveze kulturnih društev v Ljubljani; namestnik Remžgar Ivan, gostilničar in posestnik v Žirovnici.

Srez Maribor desni breg: Kandidat dr. Vauhnik Miloš, odvetnik v Mariboru; namestnik Volk Matija, posestnik in župan v Pobrežju pri Mariboru.

Kandidat Krejči Anton, tovarniški ravnatelj v Rušah; namestnik Gornjak Vinko, ekonom v Slov. Bistrici.

Kandidat Kirbiš Ivan, posestnik v Prepolah; namestnik Rajšp Josip, posestnik v Spodnji Polekavi.

Srez Maribor levi breg: Kandidat dr. Pivko Ljudevit, profesor v Mariboru; namestnik Janžekovič Ivan, posestnik v Košakih.

Srez Murska Sobota: Kandidat Benko Josip, industrijec in župan v Murski Soboti; namestnik Būček Mihael, posestnik v Ferdiči.

Kandidat Hartner Ferdinand, posestnik v Murski Soboti; namestnik Kočar Matija, župan in posestnik v Skakovcih.

Kandidat Vezir Geza, posestnik in gostilničar v Martjaneh; namestnik Hodošek Fran, posestnik v Venkovcih.

Srez Novo mesto: Kandidat dr. Zupanič Niko, bivši minister v Ljubljani; namestnik Belovsky Klement, posestnik pri Sv. Heleni, obč. Mirna.

Kandidat Kline Anton, župan v Gornjem polju; namestnik Matko Davorin, upokojenec v Novem mestu.

Srez Prevalje: Kandidat inž. Pahernik Frane, posestnik v Vuhredu, namestnik Geršak Ivan, posestnik in župan v Črni.

Kandidat dr. Rapotec Vinko, odvetnik v Mariboru; namestnik Topolovec Anton, okrožni nadzornik konzumnega društva v Prevalju.

Srez Ptuj: Kandidat Petovar Lovro, poštar v pokoji in posestnik v Ivanjovcih; namestnik Šolar Franjo, posestnik v Zlatoliju.

Kandidat Vuk Štefan, župan in posestnik v Cirkovcih; namestnik Čeh Jožef, gostilničar in posestnik v Ločiču.

Kandidat Petek Franjo, posestnik v Cvetkovcu; namestnik Rojs Ivan, posestnik v Ormožu.

Srez Radovljica: Kandidat Mohorič Ivan, glavni tajnik Zbornice za TOI v Ljubljani; namestnik Ambrožič Josip, posestnik in obrtnik v Radovljici.

Kandidat Ažman Ivan, posestnik in župan v Lescah; namestnik Kralj Franjo, tovarniški delavec v Koroški Beli.

Srez Slovenjgradec: Kandidat Rupnik Franjo, uradnik Pokojninskega zavoda v Ljubljani; namestnik Volk Jakob, strojarski mojster v Šošanju.

Kandidat dr. Vošnjak Bogumil, poslanec v pokoji v Beogradu; namestnik dr. Bratkovič Alojzij, odvetnik v Slovenjgradu.

Kandidat Mermolja Ivan, posestnik v Št. Ilju v Slovenskih goricah; namestnik Kac Ivan, posestnik v Šmartnem pri Slovenjgradu.

Srez Smarje: Kandidat Spindler Vekoslav, novinar v Mariboru; namestnik Malgaj Anton, viničar v Strtenici.

Kandidat Zdolšek Anton, posestnik v Hotumnju pri Ponikvi; namestnik Debelak Simon, posestnik na Kristanvrhu.

Kandidat Drofenik Josip, posestnik v Št. Jurju ob juž. železnici; namestnik Lesjak Jurij, župan v Slivnici pri Celju.

Pri slabem počutju je naravna »Franz Josefova« grenčica prijetno učinkujoče domače sredstvo, ki se z njim znatno zmanjšajo težkoče in češče zanesljivo koristijo že male količine. Dopisi ženskih zdravnikov hvalijo soglasno prav milo učinkovanje »Franz Josefove« vode, ki je posebno izborna za nežni ustroj ženskega telesa. »Franz Josefova« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

TEDENSKI KOLEDAR.

- 8. novembra, nedelja: Bogomir.
- 9. novembra, ponedeljek: Božidar.
- 10. novembra, torek: Andrej Av.
- 11. novembra, sredo: Martin.
- 12. novembra, četrtek: Benedikt.
- 13. novembra, petek: Stanislav.
- 14. novembra, sobota: Bogdan.

SEJMI.

- 9. novembra: Braslovče.
- 10. novembra: Slovenji gradec.
- 11. novembra: Moravče, Dobernič, Št. Gotthard, Bučka, Fara, Ig, Lašiče, Srednja vas v Boh., Poljane, Laško, Sv. Mohor, Ormož, Oplotnica, Lipnica.
- 12. novembra: Bušča vas, Smartno ob Paki.
- 14. novembra: Gomilnica.

Tudi obrtništvo je za aktivno politiko!

Mariborska »Splošna zveza obrtnih za drug« je razposlala svojim članom sledečo okrožnico:

»Vsemu obrtništvu zveznega področja! — Volitvam poslancev v Narodno skupščino, ki se vršijo dne 8. novembra t. l. gre povsem drugačen značaj nego poslanskim volitvam pred 6. januarjem 1929. Pri prejšnjih volitvah so volilci hodili v borbo zgolj za strankarska gesla, za zmago političnih strank, katere so potem v parlamentu v borbi za zmago svojih strankarskih programov tratile dragocen čas, — sedanje volitve pa se vršijo v celi državi pod enim samim geslom: Za veličino naroda in moč države!

Gospodarski in kulturni napredek vseh slojev naroda označuje vladna proklamacija kot obvezen program bodočega Narodnega predstavništva.

Med vsemi sloji prebivalstva smo obrtniki najodkritosrčneje pozdravili odpravo pogubnega strankarstva. Dogodki dveh let dokazujejo, da smo imeli prav. Ako bi pri nas v tem času vladali prejšnji neznosni spori, ki so zasejali sovraštvo med strankami, stanovi, sosed, tovariši, zakonci in zavirali vsako koristno gospodarsko delo, si je težko predstavljati, kako bi zmagovala naša država sedanjega gospodarsko krizo, katera spravlja v kritičen položaj celo najmočnejše države sveta. Z nestrankskim, pravičnim in složnim delom pa je država prebredla velik del krize brez večjih pretresljajev, naš dinar se je okrepil celo v času, ko padajo močne valute in tudi brezposelnost se v naši državi razmeroma prav malo občuti, medtem ko drugod rapidno narašča. Ta dejstva priznavajo tudi sovražniki naše države.

Obrtniki smo močno interesirani na tem, da novo narodno predstavništvo nadaljuje zdravo in dobro delo po dosedanjih smernicah in kot reprezentant naroda sodeluje v zakonodaji in nadaljnji izgradnji temeljev edinstvene, velike in neodvisne Jugoslavije. V močni in neodvisni državi in v složnem sodelovanju vseh stanov je podana najsolidnejša podlaga za prospevanje obrta, trgovine in industrije, politično strankarstvo pa ustvarja protekcijonizem, ki demoralizira narod in uničuje dobrine celih stanov na korist poedincev. Obrtništvo to dobro ve in se zaradi tega nikdar in nikjer ni vidno izpostavljalo v strankarskem življenju. Obrtništvo, katerega so politične stranke vedno izigravale, nima povoda ogrevati se za strankarske voditelje, ki so takoj izginili raz površja, ko je vladar postavil nepristransko vladno in zahteval nesebično delo. Nas torej ne morejo nobeni pomisleki zadrževati, da s svojimi glasovi povemo javno, da ne dopuščamo povratka prejšnjih žalostnih razmer. Dvakrat važno je za obrtništvo v najsevernejšem delu države, da gre do zadnjega moža dne 8. novembra na volišče in s tem pokaže, da si želi mirnega gospodarskega dela pod zaščito močne neodvisne države, ker je temu obrtništvo, izpostavljenemu občutni konkurenci treh sosednih držav, potrebna državna zaščita v najobilnejši meri in bo ta zaščita tem izdatnejša, čim večji bo naš odziv pri volitvah v Narodno predstavništvo.

Zapomnimo si: Kdor izostane od volitev 8. novembra, pokaže javno, da žaluje za političnimi strankami in strankarskimi prepiri.

Zadružna načelstva se vabijo, da zadružno članstvo, bodisi po okrožnicah bodisi na sestankih, informirajo o pomenu sedanjih volitev in da se pridno udeležujejo tudi volilnih sestankov, ki jih prirejajo volilni kandidati. V Mariboru skliče predstavništvo gospodarskih organizacij večji volilni shod za torek, dne 3. novembra. Na tem shodu bo nastopilo

domnevno več volilnih kandidatov. Predstavniki obrtnih, trgovskih in industrijskih organizacij bodo pri tej priliki kandidate seznanili s svojimi gospodarskimi težnjami in zahtevami. Želeti je, da na ta shod pošljejo svoje zastopnike vse obrtniške organizacije iz bivše mariborske oblasti ali pa vsaj pravočasno dostavijo svoje posebne zahteve podpisani zvezi v prednašanje na zborovanju. — S tovariškimi pozdravi! — Predsednik Zveze: Bureš Franjo, l. r. c.

Po svetu

VOLITVE V ANGLIJI

Pretekli teden so imeli v Angliji volitve v državni zbor. Volilo je nad 20 milijonov volilcev in volilk, to je dokaz silne politične zavednosti angleškega naroda.

O težkem gospodarskem in finančnem položaju, ki mori tudi Anglijo, smo večkrat pisali. Vsem tem težavam prejšnji parlament z »delavsko« vladno na čelu ni bil kos oziroma ni hotel in ni mogel prevzeti sam vse odgovornosti za ostre ukrepe, s katerimi bi se bila dala morebiti kriza omiliti. Zato so razpisali nove volitve, naj narod sam odloči in pove, kakšno politiko hoče.

V kritičnem položaju pa so se pokazali Angleži kot veliki rodoljubi in kot odlični državniki. Mac Donald, predsednik vlade in predsednik delavske stranke, v težavnem položaju ni hotel poznati več le stranke, ampak je rekel: Država je nad vse — tudi nad strankami! In za volitve so se združile skoro vse stranke v mogočno celoto, postavili so »narodno vladno« in ta »narodna vlada« je šla pred volilce in sijajno zmagala: Narodna vlada je dobila 555 poslancev, opozicija pa le 50!

Ali ni angleški primer sijajen zgled, kakršno politiko je treba delati, kadar gre za vse, za celo državo? Angleški volilci so brez ozira na nekdanje stranke dobro čutili, da bo vsakega brez izjeme zbolelo, zlasti na žepu, če bo država oslabela! In zato so pozabili na vse, kar je bilo, vsaj začasno, in nova vlada bo pod mogočnim protektoratom celega naroda lahko sklenila vse, kar je potrebno za ozdravljenje razmer, ker se ji bodo vsi radi uklonili in doprinesli tudi največje žrtve, če bo to treba za blagor vseh in ne samo za blagor te ali one stranke.

KMETJE V AVSTRIJI

Kmetom v Avstriji se ne godi dobro. Zlasti ne kmetom po goratih krajih kakor je Tirolsko, Gor. Štajersko in Koroško. Žita imajo malo, a še to nima nobene cene, še slabše pa je z živino. Poslanci vseh strank so sicer kmetom vedno obljubovali, da bodo skrbeli tudi za izboljšanje položaja kmetov, toda svoje besede niso držali. Sedaj pa je tudi avstrijske kmete potrpežljivost minila in na številnih svojih shodih so ostro protestirali proti sedanjemu gospodarstvu in so poslance, ki so jih prišli miriti, napodili, češ da so praznih obljub že do grla siti. Pod takim moralnim pritiskom se je morala dunajska vlada ukloniti in bo morala začeti močno varčevati pri državnih izdatkih.

POGAJANJA,

ki jih je imel predsednik francoske vlade Laval s predsednikom Zedinjenih držav v Ameriki glede ureditve svetovnega gospodarstva, niso prinesla še nobene odločitve. Glavni rezultat je v tem, da sta Francija in Amerika sklenili, da bosta finančno sodelovali. Torej žarek upanja, a drugega še nič. Govorili so tudi o omejitvi oboroževanja, čeprav le začasno, da se znižajo izdatki za armade, toda s tem celotno vprašanje še ni rešeno.

Dopisi

Ig. Tudi pri nas na izžanskem je zanimanje za volitve čim dalje večje. Res, da nekateri na tihem rujejo in šuntajo proti volitvam, toda preudarni moške jih ostro zavračajo. Sedanja vlada je prva, ki je prišla za resno gospodarsko delo, toda krize ni mogoče kar tako odpraviti. Kakor v hiši ni miru, če ni reda, in ako nekateri lenarijo, pa zahtevajo isto plačilo, tako je tudi v državi. Prepričani smo, da bo v naši lepi državi nastal red in mir in da ne bo en stan izkoriščal drugega, sosed sosedu in ne občina občino. Danes se nekatere mestne občine postavljajo na preostro stališče proti interesom okoliških občanov. To ni prav in se mora popraviti. Tovariši kmetje! Ne dajmo se begati od nikogar. Vsi moramo na volišče. Kdor bi ne šel voliti, bi jemal ugled naši domovini in bi storil izdajstvo nad njo. Ta sramota ga bo spremljala celo življenje. Posebno mi Ižanci moramo priti na volišče do zadnjega volilca. Kakor so nekdanji naši pradedi v času graščinske sužnosti prvi stisnili pesti in složno stopili na prste tiranom, tako moramo tudi sedaj složno v boj za našo Jugoslavijo in za dobrobit naroda.

Ljutomer. Kmetška nadaljevalna šola v Ljutomeru, ki jo je v preteklem šolskem letu posečalo lepo število kmetških mladeničev, prične, čim bo slabo vreme onemogočilo kmetijsko delo, s poukom v drugem tečaju. Zato vabi vse kmetške mladeniče iz občin Ljutomer, Slamnjak, Stročjvas, Prosika, Remenščak, Cezanjevci, Staracesta, Branoslavci, Noršinci in Cven, ki so lani posečali prvi tečaj te šole, naj se javijo do 4. novembra pri svojih županstvih in dne 8. novembra ob pol 9. uri v pisarni meščanske

šole, kjer bo vpisovanje. Pouk se bo vršil zopet ob četrkih in sobotah od 2. do 5. ure ali do 6. ure, predavali bodo isti predavatelji kakor v preteklem šolskem letu. Sprejemajo pa se tudi kmetški mladeniči, stari 16 let, ki še niso posečali prvega tečaja, ker je učna snov razdeljena tako, da letos lahko poslušajo drugo polovico snovi, naslednje leto pa prvo polovico, ki se je obravnavala v preteklem šolskem letu. Tudi ti naj se javijo pri županstvih in pri vpisovanju. Pouk je brezplačen, od učencev se samo zahteva, da redno prisostvujejo pouku. Vsak mladenič, ki je lani posečal šolo, naj med svojimi tovariši poagilitira za čim večji poset šole. Naj nikdo ne zamudi prilike za nadaljnjo izobrazbo!

Posredovanje o nakupu in prodaji plemenske živine v dravograjskem srezu. Na željo kmetovalcev sreza dravograjskega bo vodil sreski kmetijski referent na Prevaljah evidenco o vsej plemenski živini, v srezu predvsem o kravah, bikih, telicah, mrjascih in plemenskih svinjah, ki pridejo za prodajo in nakup v pošteve. Z ozirom na gornje naj prijavi vsak kupec in prodajalec živine po dopisnici svojo željo na naslov: Sreski kmetijski referent na Prevaljah (Sresko načelstvo). Pri ponudbi vsake živine je točno navesti sledeče: starost živine, ali je čistokrvna, teža, pri kravah je navesti tudi količino mleka na leto, pri mladih plemenskih mrjascih koliko gnezdo in barva mrjasca ali svinjice. Na gornji način bo nakup in prodaja živine zelo olajšana. Živali za zakolj ne pridejo v pošteve.

Vsak zaveden kmet je naročnik KMETIJSKE MATICE.

Med pohorskimi grobovi.

Majhno je in štiriočlato; ne obdaja ga nobeno preperelo zidovje kakor običajno v mestih, kjer grešni svet rad z visokimi zidanimi ograjami zakriva ono mesto, ki bi sicer človeka vedno, kadar gre pot mimo njega, spominjalo, da se bo tudi konec njegove poti nekoč tu poizgubil v hladni črni zemlji. Pohorsko pokopališče te ograje ne pozna; oni, ki bodo prej ali slej vsi tu počivali, je tu ne potrebujejo. Pohorsko pokopališče ni ločeno od svoje okolice; je samo poseben del pohorskega sveta; posvečeno zato, ker veže preteklost preko sedanjosti z bodočnostjo po onih, ki bodo še prišli tja za vedno počivat. Stvarnikova roka je okoli njega postavila samo živo mejo, ograjo, ki nikoli ne strohni, ki se vsako leto kakor ves rod človeški sproti pomlaja, da z veseljem vsako vrgred vedno znova prihajajo v njo vabit drobne ptičice in sladkih posmrtnih pesmi prepevat vsem onim, ki tam spijo. Samo dve lesi sta v njej, ozki, a vendar toliko široki, da morejo skozi oni, ki prinašajo in spremljajo semkaj k najprijetnejšemu snivanju leto za letom starčka ali staro ženo, včasih tudi še ne razcveto cvetico.

Sredi planice, ki se razprostira med to nizko mejo, jedva štirideset korakov dolgo in trideset korakov široko, stoji bela cerkva, ki s svojim rdeče gorečim koničastim stolpičkom radovedno in proseče gleda proti nebu, kakor, da bi hotela zvedeti, kako se godi dušam onih, ki jim je izprosila vhod v boljše življenje. Štiri kote ima živa meja; v vsakem kotičku stoji po ena mlada lipa. Kadar pripeljejo ptičke z juga ljubo pomlad tudi na Pohorje, siplje vsaka izmed njih duhteče cvetje na grobove, da so vsi pisani in lepši kakor najlepši na mestnem pokopališču. Ko pa pride jesen, padajo raz nje velike, debele solze; kajti lipa ima mehko srce in čuti z vsemi onimi, ki se na praznik Vseh svetnikov

in drugo jutro na vseh vernih duš dan zbirajo na zadnjem počivališču predragih svojih rajnikov. Te štiri lipe pa so tudi štiri velike sveče, ki gore ob grobovih ne le ob določenih dneh kot one, ki jih prižigajo ljudje, ampak vse leto. Pohorsko pokopališče ni ločeno od ostalega sveta; pod lipe so postavili drvarji mizice, na katere vsakdo lahko sede k prijetnemu počitku in koristnemu premišljevanju.

Ni mnogo grobov na tem pohorskem pokopališču. Saj je Luka Hleb, oni, ki je bil namenjen za duhovniški stan, pa je moral potem prevzeti gospodarstvo na Hlebovini na Smolniku, postavil to cerkvico pred približno sedemdesetimi leti, menda l. 1860. Kar jih je na Smolniku od tedaj do danes umrlo, ti počivajo tam. Priprosti grobovi, ki krijejo v sebi zlate zaklade zlatih ljudi. Komaj petnajst jih je, da imajo ob vzglavju križce, vsi so leseni brez vsakega napisa, tega ni izpral dež, niso ga nikoli imeli, saj ga ni bilo treba. Oni, ki hodijo semkaj na grobove svojcev, napisov ne potrebujejo, vsak pozna vsak posamezni grob. Priprosti so, a krasni. Krasi jih božja roka sama z vedno novimi preprogami, pozimi z belo, spomladi z zeleno, poleti s solnčno, jeseni z rumeno-rdečo bojo ljubezni. Rijasti sleč, ki uspeva na Pohorju sicer samo še na nedostopni Jesenski peči in na Klopnem vrhu, krasi in diči kot redka in zato iskana planinska cvetka te grobove. Med njimi, pred vhomom v cerkvico Sv. Device Marije, je tudi grobnica. Če dvigneš deščico, ki pokriva nagrobni kamen, ju vidiš, ki tu počivata na sliki, pristni tip pohorskega kmeta in njegove žene, Luka Hleb in Ana Hleb.

Marija Virgo, sine labe concepta, intercede pro nobis, se glasi nad glavnim vhomom v cerkvico. Toda Smolnikarji so Pohorci, so vzniki, drvarji in oratarji. Kadar je praznik Sv. Roka, onega, ki ima nad kolenom rano, zadobljeno s sekiro; kadar je praznik sv. Šimna na šimensko nedeljo, koncem ok-

tobra, ne-le 2. julija na praznik Device Marije, imajo na pokopališču okoli cerkvice na Smolniku cerkveni shod. Tedaj nihče izmed drvarjev in vznikov ne dela; to je njihov največji praznik, če tudi ga navadni koledar ne pozna. In Sv. Roka še prav posebej časte, da jih obvaruje nevarne rane s sekiro. Takoj, ko je bila leta 1860. cerkvica zgrajena, so drvarji z lastnimi prispevki nabrali toliko vsoto, da so ž njo mogli nabaviti »činki« zvonček, ki še danes pozvanja v slovo tistim, ki jih na tem pokopališču polagajo v naročje zelenega Pohorja. V cerkvenem stolpu je visel nekdanji večji zvon, ki so ga bili kupili kmetje na Smolniku. Ta je že umolknil; grabeljiva roka svetovne vojne ga je odnesla. »Činki« pa še zveni in kliče, da prihajajo na pokopališče in v cerkev visoko s planin drvarji in vzniki in posestniki smolniški. Globokarjevi, Pajkovi, Cebejevi, Zvajgerjevi, Hlebovi, Gornjakovi, Prodmarjevi, vsi prihajajo sem na pokopališče. Na šimensko nedeljo, pomešani z veselimi lovci; na vseh vernih duš dan, da par minut postojijo ob nezaznamovanih, a dobro poznanih grobovih, ob katerih bo nekoč tudi za nje izkopano hladno ležišče.

Tedaj vlada tu bajna tišina. Vroče solze, gorke molitve, goreče sveče polne ljubezni — okoli njih zeleno smrekovje, rumeno ljubovje in mecesnovje, ognjeno-rdeče črešnje, nedolžno bele breze in solze, s štirih lip padajoče na grobove — bolj spredaj zamolklo šumenje voda Lobnice in šušenje stoletnih gozdov; proti večeru silhuete pohorskih grebenov in kozjaških vrhov; vmes viki in klici nemirnih gozdnih ptic. Pa kadar luna z ostro zakrivljenim srpom žanje med zvezdicami, da se zdaj tu, zdaj tam katera utrga in v dolgem loku bogvekam pade in zarije v zemlji, nastanejo srebrni loki, kot da bi hoteli vernim dušam kazati pot s pohorskega pokopališča v nebesa.

Dr. Fr. Mišič.

Novice

28. oktober je za bratski češki narod dan osvobojenja in ujedinjenja. Kot vsako leto, so tudi letos Slovenci počastili ta dan. V Ljubljani in Mariboru so se vršile večje slavnosti, kjer se je predvsem manifestiralo za zблиžanje med nami in brati Čehi.

Za novega konzula republike Avstrije v Ljubljani je bil imenovan znani diplomat in državnik grof dr. F. Orsini-Rosenberg.

Uvoz prašičev. Po jugoslovansko-avstrijski pogodbi je bil uvoz težkih svinj (nad 130 kilogramov) v Avstrijo prost. Radi tega je uvoz debelih svinj močno porasel, celo tako, da se je zmanjšal konsum govedine. Vsled tega zahtevajo avstrijski agrarci, da se uvede carina za težke svinje v višini 30 zlatih kron.

Letošnja žetev koruze je v naši državi cenjena na 32 milijonov meterskih stotov; v primeri z lanskoletno žetvijo je žetev manjša za 2 milijona meterskih stotov. Najboljšo žetev izkazuje Dunavska banovina, medtem ko je v vseh ostalih banovinah letošnja žetev manjša od lanske.

Pri belem dnevu je bil izvršen drzen vlom v trgovino Krisper v Ljubljani. Vlomičci so odprli s silo izložbeno okno, prišli skozenj v trgovino ter iz dveh blagajniških predalov pobrali vso gotovino v znesku 9000 dinarjev.

Električni daljnovod iz Velenja v Dobro je postal usoden A. Videmšku iz Prelske. Ko je pasel živino, se je hotel malo pozabavati z daljnovodom; s hmelovko je obešal na daljnovod žico in ko se je žice »le malo« dotaknil, ga je električni tok ubil.

Ako ste prejeli od uprave kmetškega lista opomin za poravnavo naročnine, Vas prosimo, tudi tem potom, da ne odlašate s plačilom.

Ustanovitev avtomobilske tvornice predvideva naše ministrstvo za trgovino in industrijo. Ta tvornica naj bi krila naše lastne nabave.

Ameriško zlato v Evropo. Pretekli teden je bilo iz Amerike v Evropo — večinoma v Francijo — odposlanega zopet za skoraj 25 milijonov dolarjev zlata. V času zadnjih 4 tednov so imele Združene države odposlati v Evropo 708 milijonov dolarjev zlata. Polovico tega zlata so že odposlali.

Ponarejena paprika. Kljub temu, da imamo v naši državi dovolj domačega pridelka, se pojavlja na trgu inozemska ponarejena paprika. Radi tega je odredjeno, da se morajo vzorci paprike pošiljati v pregled.

Denarna unija je bila sklenjena med Dansko in Norveško; predvidoma pristopita k tej uniji še Finska in Švedska, vsled česar bode danska, norveška, finska in švedska krona enakovredne.

Italija je povišala svoje carine za 15%, s čemer pa je zadela na oster protest Nemčije kakor tudi drugih držav. V Nemčiji se je ta protest posebno uveljavil ob priliki poseta italijanskega zunanjega ministra Grandija v Berlinu.

Da zaščiti svojega kmeta, je Francoska precej omejila uvoz živine, mesa in masla. Ta odredba velja od 1. t. m. dalje. Po odrejenem kontingentu je soditi, da naša država ne more računati z izvozom omenjenih produktov v Francijo.

Gojenje riža so pričeli letos v Madžarskem. Poskusi izkazujejo velik uspeh ter je vsled tega Madžarska sklenila, da prihodnje leto pozneje 3000 ha zemlje z rižem.

Slovenci v Italiji so v preteklem tednu izgubili dve močni opori. Prvo v tem, da je papež upokojil goriško-gradiščanskega nadškofa dr. Franca Sedeja, ki je bil našemu slovenskemu ljudstvu v Italiji velika opora in zaslomba; drugo v tem, da je v Trstu umrl znani borec za slovenske pravice dr. Evgen Slavik, odvetnik.

Zločinski požigalec je zažgal posestniku Fr. Staretu iz Škrljevega na Dolenjskem velik kozolec, v katerem je bila spravljena vsa letošnja mrva — nad 20.000 kg.

Velike poplave v Bosni in Hercegovini so minuli teden napravile silno škodo. Na mnogih krajih je bil tudi vsak promet onemogočen. Predvsem pa so prizadete razne železniške proge, ki so jih zasuli veliki plazovi.

Ob stebrih mostu v Krškem se je razbil večji splav lesa. Razbiti splav je narasla Sava odplavila.

Uboj iz sovraštva. V Pekrah je neki Fr. Bravnik med potjo proti domu z nožem tako obdelal delavca Frana Rezmana, da je ta kmalu na izkrevavljenju umrl.

Bik pod avtom. Ko je vozil neki veleposestnik na svojem avtomobilu skozi vas Biš v Slov. goricah, je na cesti prišel pod avto večji bik, ki ga je vozilo precej poškodovalo. Lastnik avtomobila je škodo na licu mesta poravnal.

Žganje je umorilo 7-letnega dečka Jova iz Beograda. V odsotnosti staršev je fant brskal po omarah, kjer je iztaknil tudi steklenico žganja, ki ga je korajžno popil. Po desetih urah pa mu je zaužiti alkohol vzel življenje.

Edinstven slučaj so odkrili v dunajskem znanstvenem društvu, kjer imajo 16 letnega fanta z dvema jezikoma. Oba jezika sta si čisto podobna in dobro razvita. Ob govoru se tudi oba pravilno premikata. Govori pa fant ali z enim ali drugim.

Ob 5 »jurjev« je prišel posestnik Heric Fr. iz Borce pri Mariboru. Denar je sprejel na račun prodanega dirkalnega konja, ko pa je čakal na Pragerskem na vlak, je sedel v čakalnici in zadremal. To je bilo že dovolj, da mu je neznani dolgoprstnež izmaknil iz žepa ves denar.

Ruskega inženjerja Pavla Barkova je doletela žalostna smrt. Ko se je vračal iz Ježice v Ljubljano, ga je na cesti povozil mestni avtobus.

Pri »Reuhovih« v Murski Soboti se je pripetila nenavadna nesreča. V kadi za zelje je utonil 4-letni deček. — O isti nesreči poročajo iz Lipovec, kjer pa je utonil 2-letni fantek v škaflu, kjer je bilo za 2 pedi vode.

V gozdu se je ponesrečil L. Kordiš iz Srednje vasi pri Kočevju. Težak hlood je padel nanj ter mu zlomil obe nogi.

Zrtev pobesnelega bika je postal mlad kmetijski fant; ko je prignal na zagrebško sejmišče bika, da ga proda, ga je najprej peljal na vago, kjer pa je bik pobesnel ter mlademu fantu zlomil hrbtenico.

117 rudarskih nesreč se je primerilo v preteklem polletju po vseh rudnikih naše banovine. Največ nesreč se je zgodilo pri prevažanju z vozički (»hunti«).

Kmetska domačija posestnice G. Gosak iz Vuhreda je minuli teden pogorela. Požar, ki ga sumijo za podtaknjene, je napravil za 100.000 Din škode, ki je le deloma krita z zavarovalnino.

Kolonijalno razstavo v Parizu je doslej obiskalo nad 30 milijonov ljudi.

Radi nočnega viharja se je v bližini Toursa ponesrečilo francosko letalo, ki je iz višine treščilo v neko drevo ter se popolnoma razbilo.

Volitve v Švici niso prinesle nobenih večjih izprememb. V novem zveznem svetu, ki ga voli parlament, bodo stranke zastopane kot doslej.

V angleški koloniji Nadalu že več kot teta dni ni padla kaplja dežja. Huda suša je napravila ogromno škodo. Plodovita zemlja je naravnost spremenjena v puščavo. Živina in drobnica pa kar v trumah poginja od žeje.

V Braziliji v južni Ameriki je že ponovno izbruhnila večja revolucija. V mestu Pernambucu je prišlo do krvavih spopadov med vladnimi četami in revolucionarji. Sedanje revolucijsko gibanje izhaja predvsem iz raznih častniških krogov, ki bi radi uvedli v državi vojaško diktaturo.

V Berlinu, glavnem mestu Nemčije, se čezdalje bolj množe ropi in vlomi v razne trgovine. Včasih se zgodi v enem dnevu do 8 ali 10 večjih vlomov, da manjše niti ne štejemo. Sodijo, da uprizarjajo vlome brezposelniki, kar seveda ni nobena uganka: lačen želodec je vendar na svetu največja sila in moč, ki ne pozna meje.

Zgodnjo zimo občutijo v nekaterih južnonemških krajih, ki jih je popolnoma zamelel sneg, o katerem pravijo, da je dosti pre zgodaj prišel.

Grki na otoku Cipru se nočejo pomiriti. Angleži so škofa, ki je bil pokrenil upor proti Angliji, predstavili na otok Malto. Gibanje pa hočejo zatreti z vojaško silo. Uporniki so uvedli isto gospodarsko metodo kot svojčas Indijci: — sami so pričeli pridobivati iz morja sol; angleški solni monopol pa bojkotirajo.

18 vasi je uničil močan potres na otoku Sv. Krištof ob vzhodni obali srednje Amerike. V nekaterih vaseh ni ostal niti kamen na kamnu; pri veliki katastrofi je našlo več sto ljudi smrt.

Z revolverjem je ohranil mimoidoči nekega pomočnika, ki je skočil v Donavo v Budimpešti. Na samomorilca v vodi je naperil samokres in mu velel, naj splava k bregu, sicer ga ustrelji. In nesrečni pomočnik je pokorno splaval k bregu in prebolel misel na samomor.

V Parizu so se minuli teden zaključila pogajanja glede položaja naših sezonskih, rudniških, kmetijskih in industrijskih delavcev v Franciji. Našim delavcem je dana glede plače, doklad in zavarovanja popolna ravnopravnost s francoskimi delavci. Sprejeti sklepi veljajo le za evropsko Francijo, za kolonije se sestavi posebna odredba.

Podkarpatska Rusija, ki delno spada pod Rumunijo, Češko in Poljsko, je minule dni mnogo trpela vsled velikih poplav. Cele pokrajine so poplavljenе, tisoči siromašnih rodbin iz vasi ob reki Ung so ostali brez doma.

NA OTOKU CIPRU

imajo upor. Domačini so po večini Grki, otok sam pa je pod angleško nadvlado. Zaenkrat so Angleži upor strli, do kakih resnejših zapletov pa zaradi tega upora ne bo prišlo.

Gospodarstvo

Pregledovanje mleka v Ljubljani. Pred nekaj dnevi je osebje higijenskega urada jemalo vzorce mleka. Listi so pisali, da so mleko odplačevali, kar pa ni res. Ali je higijenski urad na pomoč tržnemu nadzorstvu? Osrednje mlekarne so dale v ta namen neke posodice! Taki pregledi so v korist ne samo meščanom, temveč tudi nam, ki mleko privajamo, bodemo vsaj lahko odpravili morebitne napake. Pred časom smo se veselili hvaljenju higijenskega mleka iz Medvod. Tedaj so mestni ljudje spoznali, da je tako čisto naravno mleko še najboljšje, celo bolje od mleka, ki ga stroji kuhajo. Mi hočemo torej naše stanje tudi izboljšati naravnim potom, da bo mleko zdravo in dobro. Če pa bi pri nas prišel zakon, da se sme prodajati v mestu samo mleko iz mlekarne, hočemo postaviti tudi mlekarno, pa ne družbeno, pravo kmetijsko zadružno, kjer bodo gospodarili samo mlekodajalci. V tako mlekarno bi postavili nove moderne stroje, da bi tudi poleti mleko ostalo sladko nesirjeno. Dokler pa je tako, bo že pri naših kupcih mleka držal pregovor, ki pravi: »Dobro blago se samo hvali!« Neuradnim osebam, ki o kmečkem mleku nepotrebno govorijo, bomo posvetili posebno pozornost in spravili marsikaj neprijetnega na dan.

Prekmurski rodovniški razstavi. V torek 20. oktobra se je vršilo premiranje rodovniške živine v Dolgi vasi. Na sejmišču v Dolnji Lendavi, kjer se je razstava vršila, je bilo prignanih nad 200 glav rodovniške živine. V komisiji za ocenjevanje živali so sodelovali zastopnik banske uprave, sreski kmetijski referent, veterinarski referent, predsednik sreskega kmetijskega odbora in zastopniki rodovniških organizacij. Posetnikom najboljših živali so bile razdeljene nagrade. Razdelilo se je 98 nagrad. I. a nagrado v nesku 350 Din sta prejeli krava Meseliča Janoša iz Dolge vasi in krava Kulčarja Štefana iz Dolge vasi. Dolgovaški bik originalec je prejel I. a nagrado v znesku 400 Din. — V Tešanovcih se je vršila razstava rodovniške živine iz Moravcev in Tešanovcev v red 21. oktobra. Prigon rodovniške živine je bil kljub jutranjemu dežju polnoštevilen. Prignanih je bilo 114 glav rodovniške živine (tu niso všeta telata, ki so bila prignana s kravami). Uspeh razstave je bil proti pričakovanju odličen. Ocenjevalna komisija je priznala 70 nagrad za najboljše živali. I. a nagrado v znesku 350 Din sta prejeli kravi Džrbana Franca iz Moravcev in Kuharja Štefana iz Tešanovcev. Prvo nagrado med biki v znesku 400 Din je prejel tešanovski originalec, drugi nagradi v znesku po 350 Din pa moravski bik originalec in bik Legena Štefana iz Tešanovcev. Na obeh razstavah je zastopal bansko upravo in predsedoval komisijam g. inž. Wenko, višji kmetijski pristav.

Pritožbe okoliških kmetov na javne tehtnice v Ljubljani se množe. V našem uredništvu se je zopet javil okoliški kmet, ki je pripeljal na ljubljanski trg 2 prašiča. Na javni tehtnici na Dolenjski cesti sta prašiča tehtala netto 441 kg. Ko jih je pol ure nato tehtal na tehtnici v klavnici, je ta tehtnica pokazala 16 kg manj teže. Od merodajne strani je nujno, da se tehtnice prekontrolirajo in če se ugotovi napako, popravijo.

Ugodnosti za kmetovalce pri nakupu žita

Važna sprememba žitnega režima. — Kmetovalci lahko kupujejo pšenico za lastno potrebo po stari nizki ceni.

Pred dobrim mesecem smo na tem mestu opozorili na neskladnosti, ki so se pojavile ob priliki izvajanja žitnega režima glede na določbe zakona o prodaji pšenice v državi (glej »Jutro« 19. septembra t. l.). Postavili smo zahtevo, da morajo imeti kmetovalci možnost nakupa pšenice po stari ceni, ker se ne more zahtevati, da bi kmetovalec, v čigar zaščito je bil uveden žitni režim, dokupoval pšenico po visoki ceni, ki velja za mline, če slučajno pšenice ni dovolj pridelal ali pa je sploh ne prideluje, kakor je to pri znatnem številu slovenskih vinogradnikov, hmeljarjev, živinorejcev in onih kmetov, ki imajo posestva v višjih legah. Pokazali smo, da izvajanje žitnega režima v tem smislu, da trgovci ne smejo pšenice kmetovalcem ter 2. višjo ceno, ki itak legirani izvozni družbi in da se kot kupec pšenice sme pojaviti samo Privilegirana družba, ne odgovarja jasnim določbam zakona in da je tak način izvajanja povzročilo le napačno pojmovanje zakonskih odredb in osnovnih načel, zaradi katerih je bil uveden žitni režim.

Temu nepravilnemu tolmačenju zakonskih odredb v izvajanju žitnega režima je sedaj naprivilo konec finančno ministrstvo, ki je naslovilo na vse finančne direkcije razpis, v katerem pojasnjuje, kako je treba pravilno izvajati zakon o prodaji pšenice v državi in njegov pravilnik. Po tem najnovejšem razpisu smejo žitni trgovci in kmetijske zadrage, kot komisijonarji Privilegirane izvozne družbe, kupovati pšenico od pridelovalcev in jo lahko prodajajo po predpisanih nižjih cenah in po določenih pogojih kmetovalcem. Privilegirana izvozna družba bo določila dve ceni za prodajo pšenice, in sicer: 1. nizko ceno, ki odgovarja nakupni ceni pri pridelovalcu s pribitimi stroški in provizijami in ki bo veljala za prodajo pšenice kmetovalcem ter 2. višjo ceno, ki itak že velja za nakup pšenice od strani trgovskih mlinov; ta druga, za okrog 60—70 Din višja cena bo veljala tudi za vse prodaje pšenice osebam, ki niso kmetovalci.

Ministrstvo je torej v celoti osvojilo stališče, ki smo ga ponovno zagovarjali; odslej bo torej vsak kmetovalec, ki za lastno potrebo ne pridelava dovolj pšenice ali jo sploh ne prideluje, lahko od trgovca z žitom ali od kmetijske zadrage, ki se peča z žitno trgovino, dokupil za prehrano družinskih članov potrebno količino pšenice po določeni nizki ceni.

Da bi se pa v bodoče trgovina s pšenico pravilno vršila v smislu zakonskih predpisov, je finančno ministrstvo v omenjenem razpisu predpisalo tudi še podroben način, kako se ima vršiti ta trgovina. Žitni trgovci in kmetijske zadrage, ki so se že doslej bavile s trgovino s pšenico in želijo tudi še naprej izvrševati ta posel, se morajo prijaviti Privilegirani izvozni družbi, ki jih bo priznala kot komisijonarje za dotični kraj. Prodajati bodo morali pšenico, kupljeno bodisi od pridelovalca, nakupovalca ali od Privilegirane izvozne družbe, po določeni nižji ceni kmeto-

valcem na podlagi občinskega potrdila, po drugi višji ceni pa ostalemu mestnemu prebivalstvu in trgovskim mlinom. Seveda je za tako prodajanje pšenice po dveh različnih cenah potrebna tudi pri trgovcih stroga kontrola, ker bodo morali trgovci razliko po višji ceni, ki velja za mline in privatne osebe, nakazati Privilegirani izvozni družbi. Kmetovalcem bodo prodajali pšenico po nižji ceni le na podlagi posebnega potrdila, izdanega od pristojne občinske uprave. V tem potrdilu (overenju), ki se izda kmetovalcu za celo leto, mora biti točno označeno število družinskih članov in celotna potreba za nakup pšenice. Vsak delni nakup pšenice na podlagi tega potrdila bo moral trgovec na potrdilu samem označiti in odšteti od vpisane celoletne dovoljene količine. Kmetovalec pa bo lahko kupoval pri trgovcu pšenico, dokler ne bo izčrpana količina, določena v potrdilu. Potrdilo bo zadržal trgovec že pri prvem delnem nakupu, če pa bo kmetovalec hotel nadaljnje količine pšenice kupiti pri kakem drugem trgovcu, mu bo moral prvi trgovec izročiti potrdilo. Na drugi strani pa bo moral trgovec, čim bo prodal vso dovoljeno količino pšenice kmetovalcu, dostaviti potrdilo (overenje) pristojnemu oddelku finančne kontrole, pri delnem nakupu pa bo moral oddelku prijaviti nakup te delne količine. Finančna kontrola bo nadzirala porabo kupljene pšenice, da kmetovalec pšenice ne bo dalje prodajal. Za vse prodaje pšenice kmetovalcem bo Privilegirana izvozna družba dotičnega trgovca na podlagi prijav finančnih kontrol priznala na njegovem računu pšenice. Trgovcem, ki se bodo prijavili za trgovanje s pšenico Privilegirani izvozni družbi, bo finančna kontrola popisala zaloge, ki se bodo vnesle v njegov račun pri družbi zaradi eventualnega plačanja razlike glede na predpisane različne prodajne cene. Ta način prodaje pšenice bodo trgovci lahko pričeli izvajati, čim se bodo prijavili Privilegirani izvozni družbi in bodo prejeli potrebna navodila.

Iz razpisa je nadalje razvidno, da bodo odslej mlinci lahko kupovali pšenico tudi od kakršnegakoli pooblaščenega trgovca, seveda po višji ceni, kar se je deloma že sedaj izvajalo. S tem seveda ni kršena določba zakona, da morajo mlinci kupovati pšenico edino od Privilegirane izvozne družbe, ker so odslej vsi trgovci, ki se bavijo z nakupom in prodajo pšenice, komisijonarji te družbe.

Lizalni kamni? Mineralni krmni praški?

Pri nas se je v zadnjih časih zelo razvilo razpečevanje raznih lizalnih kamnov, ki jih večinoma proizvajamo sami. Reklama in »strokovni« članki pripravijo marsikaterega kmeta do tega, da jih pridno kupuje. Dasi je zelo razveseljivo, da se naša mlada kemična industrija lepo razvija, hočem vendar s par besedami poučiti našega kmeta, kako zelo so mu nepotrebni ti kamni.

Mineralne, t. j. rudninske snovi, ki nimajo nobene hranilne vrednosti, so živalskemu organizmu nujno potrebne. Žival rabi mnogo apna in fosforkisline za zgradbo svojega okostja. Kalij je važen krvni in muskulaturni sestavni del. Natrijev klorid, t. j. kuhinjska sol, je potrebna v prebavnih sokovih. Železa ne sme manjkati v krvi. Par manj važnih mineralnih snovi nočem naštetih radi lažjega razumevanja tega članka. Vse te potrebe krije žival z mineralnimi snovmi, ki jih dobiva s krmom in z vodo. Pri pomanjkanju katere izmed navedenih snovi lahko žival težko oboli. Vendar ne rabi žival več mineralnih snovi, kakor jih dobiva pri pravilnem krmljenju z dobro krmom. Izjema je le kuhinjska sol, oz. njen sestavni del natrij. Živali rabijo namreč mnogo natrija, rastline pa ma-

lo natrija in mnogo kalija. Vsem živalim, ki se hranijo le z rastlinsko hrano, dodavamo zato živinske soli, da dobivajo potreben natrij.

Kjer imajo živali krhke kosti ali pa rade ližejo, tam vsebujejo tla oz. krma premalo apna in fosforkisline. Naši krmi ne more manjkati apna. Naša tla so namreč vseskozi apnena in uspevajo na njih najboljše one rastline, ki rabijo mnogo apna. Krmimo pa skoraj izključno z naravno krmom, ker ni v naših krajih v poštev prihajajočih industrij. Če pa primanjkuje tlom fosforkisline, ne uspeva na njih niti žito niti dobro seno. V tem slučaju: kamen kot umetno gnojilo na polje, če ni dovolj hlevskega gnoja, in ne v živinski želodec. Mnogo fosforkisline dobiva žival, ki jo krmi-mo z otrobami. Vendar vsebuje že vsako dobro seno dovolj fosforkisline.

Odkar toliko govore in pisarijo o golši in o potrebi joda za človeški organizem, so že začeli spravljati na trg jod vsebujoče lizalne kamne. Tudi to je izkoriščanje kmetove nevednosti, ker dobiva žival ono malenkostno količino joda, ki jo rabi, s krmom v zadostni meri.

Kot najbolj učinkovito reklamo najdeš na večini lizalnih kamnov napis: Po receptu slavnega Šveda X. ali Švicarja Y. ali kaj sličnega. Vendar ne bi mogel n. pr. niti štajerski strokovnjak iz Pohorja sestaviti za svoj kraj primerne lizalne kamna, ki bi bil obenem tudi dober za kranjsko živino. Sestava tal je namreč tu in tam različna. Zato imajo tudi rastline, ki rastejo na različnih tleh, različne množine mineralnih snovi. Če pa dobivajo živali različne množine mineralnih snovi, je pri enakih zahtevah tudi različna potreba po eventualnih dodatkih.

»Ja! Pa vendar liže živina rada te kamne!«

Seveda, ker so skoraj brezizjemno slani! Vse, kar je slano, je pa za žival prava »slasčica«.

S tem pa ne trdim, da so dobri lizalni kamni in mineralni krmni praški za živino škodljivi. Ne! Ampak za naše kraje so pri uporabi pri nas običajne krme nepotrebni. In brezvestno je, izkoriščati nepoučenega kmeta, ki ima itak premalo denarja celo za nujno potrebne stvari.

Če bi pa vendar slučajno bila kje živina rahitična, potem proč z njo! Nove, sveže pasme, ki naj dobivajo dobro rastlinsko krmom. Krmni kamni pa, kakor rečeno, na njivo, ker itak po večini niso nič drugega kot navaden slan kamen. 99% v njih je namreč soli, navadnega apnenca, iz katerega so sestavljene naše planine, in slabo prebavljiva ali celo popolnoma neprebavljiva sol fosforne kisline. Eventualen majhen del, slab odstotek, ostalih mineralnih snovi je še bolj nepotreben in le za reklamo.

No — končno pridejo lizalni kamni in mineralni praški itak na polje, ker gredo pri prebavi večinoma v blato, ker so živali nepotrebni oz. odveč, ali pa neprebavljivi. Za ta gnojski nameček si pa prihranaj dragi denar!

Bojevita krava.

V okolici Oksforda, znanega angleškega mesta, kjer se že skozi stoletja goji predvsem univerzitetna znanost, »živi« neka krava, ki silno ljubi nevarnost. Ta krava je že baje preplavala širok prekop, široko reko, nekoč pa se zaletela v gnečo 30 ljudi in jih razgnala. Tudi v lokomotivo se je že zaletela ter se kaj rada sprehaja ob železniški progi. To nenavadno kravo so pripeljali z vlakom iz Biester-ja. Ko pa se je vlak na postaji ustavil, je krava ušla na peron in hotela nabosti vsakogar, ki se ji ni mogel umakniti. Potem pa je obstala na peronu in ovirala vsak promet celi dve uri, dokler se ljudem ni posrečilo vreči ji vrv okoli vratu in jo odpeljati.

Valuta, valuta!

Zdravniki poznajo bolezn, ki jih bolnik sam najbolj pozno čuti in spozna; vsi že vedo, da je človek bolan, samo bolnik sam se tega še ne zaveda.

Prav tako je tudi s kapitalizmom. Vse se je že rušilo in podiralo, na milijone žrtev je padlo, samo pravi bolnik še ni nič vedel in čutil... Tu pa se je začela kriza angleške banke...

Angleška narodna banka je vse nekaj drugega kakor so n. pr. privatne banke v Evropi in v Ameriki. »Angleška narodna banka« — to je bil utelešeni kapitalizem...

Angleški funt je »padele« — tako so se začudeno vpraševali ljudje. Huda kriza je nenadoma zajela kar cele dežele. Izgledalo je, kakor da pretresa hud potres vse kapitalistične dežele, a izgledalo je tudi, da se bolnik (kapitalizem) začneja zavedati svoje bolezni.

Bančne ravnatelje vsega sveta, ki so se dolgo zadovoljno smejali, je začel smeh minevati. Valuta (denarna veljava) kar čez noč ni bila več valuta! Najbolj mirni in hladnokrvni so ostali v tej hudi dobi — Angleži. Iz vseh dragih kopališč in dragih hotelov po vsej Evropi so Angleži izginili, kakor da jih je kafa vzela. Toda ljudje, ki so čez noč izgubili po polovico in še po več svojega premoženja, niso obupali in niso izgubili glave. Jezilo jih je samo to, če v kakšnem hotelu niso hoteli jemati v plačilo več angleškega funta, ampak so zahtevali drug denar. Angležev se to ni nič tikalo, po kakšnih cenah jim zaračunajo funte, ampak priznajo naj jih, da je funt še vedno denar — tako so se jezili. To zaničevanje in omalovaževanje funta jih je najbolj žalilo. Takrat so Angleži začutili, da se maje s funtom vred tudi njihova svetovna moč.

Pustiti pa je treba Angležem, da so tudi največji bedaki in lenuhi med njimi takoj razumeli, za kaj da gre: Evropski hoteli so danes od Angležev zapuščeni, modni saloni v Parizu stokajo, da ni več angleških kupcev, in napovedujejo konkurze, razna zabavišča v Parizu pa morajo biti zadovoljna, če se po kaže v njih kakšen domačin.

Dandanes ve ves svet, da se godi Angležem slabo. V severo-evropskih deželah se boje, da ne pade tudi njihov denar. Nemški popotniki še pred kratkim niso bili nikjer posebno čislani, danes pa se trgajo zanje, ker imajo vsaj marke, ki jih povsod z velikim veseljem sprejemajo, prej pa so jih gledali postrani.

Kako zelo boli Angleže, da je njihov funt padel, kaže ta-le dogodek. Funt se deli na šilinge. Šilinge pa imajo tudi v Avstriji. Na račun padca angleškega šilinga pa se je pojavila v nekem dunajskem šaljivem listu sledeča šala: »Avstrijski šiling prosi vse ljudi, naj vzamejo v vednost, da ni v nobenem sorodstvu z angleškim šilingom!« Ta zafrkacija je nekega Angleža tako zadela, da se je od jeze zjokal. Takrat pa so ljudje razumeli, kako zelo boli Angleže padec njihovega narodnega denarja.

Padec funta pa je imel za posledico, da se je v Ameriki omajalo zaupanje tudi v dolar. In ameriški listi že opominjajo Amerikance: »Ostanite doma in ne zapravljajte po nepotrebnem domačega denarja v tujih deželah!«

Po vseh deželah pa se boje letošnje zime in povsod agitirajo z vso vmeno za to, naj bo kolikor mogoče malo razsipnih in potratnih veselic. To pa utegne v nekaterih mestnih obrtnih krizo še poostri...

Kdor pridobi našemu listu na leto le enega novega naročnika, je že veliko storil za kmetijski pokret.

Življenje v afriških rudnikih.

Afrika je tisti del sveta, kjer so se že od pamtveka ljudje in narodi najbolj mešali med seboj. Posebno privlačni za tujce pa so bili in so še danes afriški rudniki. Skoro vsa mesta in vse večje naselbine v južni Afriki se imajo zahvaliti za svoj postanek samo rudnikom. Če pa je kje ta ali oni rudnik izčrpan, začno ljudje obdelovati zemljo; vendar pa so rudniki v Afriki najmočnejša podlaga tamkajšnjega gospodarskega življenja. Trgovina, železnice, razvitek kmetijstva — vse to je odvisno le od uspešnega ali neuspešnega dela v rudnikih.

Posebno znamenita po svojih rudnikih je dežela Rodezija. Tu so odkrili samo v zadnjih dveh letih 8 novih rudnikov. Število domačih rudarjev narašča od dne do dne, Evropejcev pa prihaja tudi vedno več v deželo.

V te rudnike tišči danes vse, kar je še količkaj za delo sposobno, ker si vsak obeta od dela v teh rudnikih boljše življenje in boljši zaslužek. Vse ceste, ki vodijo v te kraje, so vedno polne ljudi. V domačih vaseh ostajajo samo otroci in starci, ali pa tisti ljudje, ki prihajajo domov, da se odpočijejo.

Lastniki rudnikov skrbijo za delavce dobro, ker jim je mnogo na tem, da imajo vedno na razpolago dovolj delavcev. Delavci dobe dovolj hrane in tudi za zdravniško pomoč je skrbjeno.

Z moralnega stališča je seveda slika drugačna. V rudniških središčih se zbirajo ljudje vseh ver in vseh narodnosti in vseh plemen ter ustvarjajo tako neko novo raso, ki se popolnoma razlikuje od starih sestavin. Tako se preraja in pretvarja tudi Afrika.

Novi čudeži v Lurdu.

Mesto Lourdes (reci: Lurd) tudi pri nas ni neznano; saj imamo tudi pri nas veliko kapelic s kipi lurske Matere Božje in tudi naš verni svet ve mnogo povedati o čudežnih ozdravljenjih, ki se dogajajo v Lurdu.

V Lurdu samem izhaja poseben časopis,

kjer objavljajo najnovejša čudežna ozdravljenja. Ta časopis se imenuje »Le Journal de la Grotte de Lourdes« (reci: Le žurnal d la grot de Lurd). Med sotrudniki tega lista so tudi odlični zdravniki, ki vsak slučaj natančno preiščejo.

Iz tega lista posnemamo sledeča čudežna ozdravljenja:

Gospodična Antonija Siere (reci: Sigr) se je zdravstvenemu uradu predstavila prvič 10. listopada l. 1930. Povedala je, da je ne pričakovano ozdravila prejšnji dan od težke bolezni, ki je zdravniki niso mogli ozdraviti. Pomagala bi bila samo operacija, za operacijo pa je bila preslabotna, ker je tehtala le 37 kilogramov. Zdravniki ji niso mogli svetovati nič drugega, kakor da naj se pripravi na smrt. Čisto nenadoma pa je bolnica ozdravela, potem ko je že leto dni ležala, in je vstala iz postelje.

Letos se je to dekle zopet predstavilo komisiji in ta je ugotovila, da je dekle popolnoma zdravo. Ugotovili pa so tudi, da je nemogoče, da bi bila ozdravela na naraven način.

Drugi slučaj: Gospa Emilija Lingry, udo-va iz Benzigues-a (na Francoskem) je bila že več let hudo bolna. Štirikrat je že romala v Lurd; pri njenem četrtem obisku pa je začutila pred kipom Matere Božje, da jo bolečine zapuščajo. Začela je zopet jesti in se je znatno popravila. Tudi v tem slučaju so zdravniki priznali, da ni mogla ozdraviti na naraven način.

So pa tudi učenjaki, ki trdijo, da ljudje pač ozdravijo na nam neznan način, a ta da ni nadnaraven, ampak le nam neznan.

Samci ne smejo biti šoferji!

To pa ne velja pri nas, ampak samo v Carigradu. Carigradska občina je namreč ugotovila, da povzroče največ avtomobilskih nezgod šoferji, ki so samci, najmanj pa oženjeni, ker so ti vedno v strahu za svojo rodbino in so zato mnogo previdnejši. Občina je nato sklenila, da samskim šoferjem ne bo dajala več voznih dovoljenj za avtomobile.

USPEHI!
v "Kmetiskem listu" imajo siguren
OGLASI

Laneno olje in vse v
Firnež stroko
spadajoče
Emajlne in blago ku-
pitedobro,
ostale lake solidno in
po zmer-
nih cenah
Oljnaté barve pri
Lanene tropine

**PROMETNI ZAVOD
ZA PREMOG D. D.
LJUBLJANA**

predaja po naj-
ugodnejših cenah
samo na debelo:

Premog,
domači in inozemski
za domačo kurjavo
in industrijske svrhe.

Kovaški premog
vseh vrst.

Koks,
livarniški, plavžarski
in plinski.

Brikete

**PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D.
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 15/1**

MEDIĆ-ZANKL
D. Z. O. Z.
Tovarne olja, firneža, laka in barv
LJUBLJANA · MEDVODE · DOMŽALE
Podružnica: Maribor, Novi Sad Lastnik: Franjo Medić

**Laško brinje
Kraško brinje
Fige** nudi najceneje

Sever & Komp., Ljubljana

Gospodsvetska cesta 5

Najboljši nemški šivalni stroji

za rodbino, obrt in in-
dustrijo so le: **Original
Viktoria** z večletnim
jamstvom. Pred naku-
pom si oglejte veliko iz-
biro. Ugodna plačila na
mesečne obroke. Ceniki
franko. Specijalna me-
hanična delavnica.

Priporočila se trdka:

FRANC SAUNIG, Ljubljana, Dunajska cesta 36

Hranilnica in posojilnica za Kandijo in okolico

registrovana zadruga
z neomejeno zavezo

Ustanovljena leta 1898

v Kandiji v lastni hiši

- Sprejema hranilne vloge od vsakogar, jih obrestuje najugodnejše, nudi popolno varnost, izplačuje točno -
Rentni davek plačuje sama iz svojega

MANUFAKTURO
blago za moške in ženske

NOVOSTI ZA JESEN
nabavite najugodnejše pri tvrdki

NOVAK LJUBLJANA
Kongresni trg št. 15
(nasproti Nunske cerkve)

Velika izbira! - Solidna posrežba!

Jesensko gnojenje - dvojno gnojenje!

Travnike, sadonosnike, vinograde in njive, na katerih sejemo ozimino, moramo gnojiti v jeseni. Uspeh jesenskega gnojenja v primeri s spomladanskim - dvakratno

Nitrofoskal-Ruše

vsestransko gnojilo z dušikom, fosforjem, kalijem in apnom, uporabljeno v jeseni, daje pri vseh gospodarskih kulturah dobre pridelke in zboljša kakovost.

Apneni dušik

raztrošen v jeseni na travnike, povzroča zgodnjo košnjo in obilo dobrega sena.

Naročila sprejemajo zadruga, kmetijske podružnice
„EKONOM“ v Ljubljani,
kakor tudi Tvorica za dušik d. d. Ruše

EKONOM

OSREDNJA GOSPODARIKA
ZADRUGA V LJUBLJANI,
KOLODVORSKA ULICA 7

nudi po najnižjih cenah vse vrste
deželnih pridelkov, najfinejšo banaško in domačo moko, krmila, špecerijsko blago in ostale v to stroko spadajoče predmete. Velika zaloga vseh vrst umetnih gnojil, modre galice ter najboljšega trboveljskega in splitskega portland-cementa

Pristopajte h
Kmetijski Matci!

ZASTOPNIKE

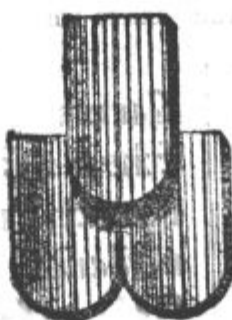
za prodajo šivalnih
strojev, separatorjev,
koles, gramofonov,
elektrotehničnih pred-
metov i. t. d. pod zelo
ugodnimi pogoji
sprejememo
„CENTRA“ trgovina
šivalnih strojev i. t. d.
Ljubljana,
Poštni predal 248.

250 dinarjev
dnevno

zaslužite z obiskova-
njem ljudi v Vašem
okraju!

„KOSMOS“, Ljubljana,
Poštni predal 307. -
Znamko za odgovor.

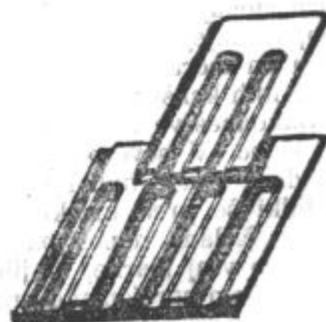
Opeko in strešnike

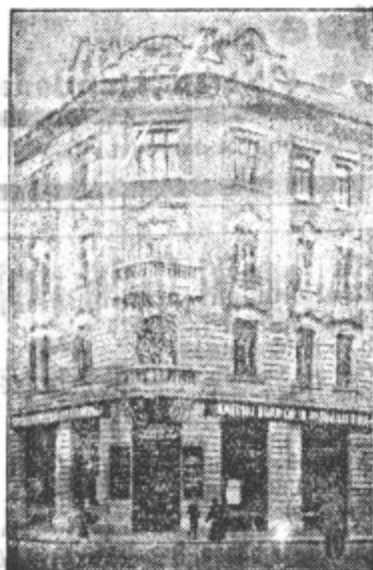
vseh vrst, za sidavo hiš, iz
znanih karlovskih opekarn

„ILOVAC“

dobavlja franco vsaka postaja
po konkurenčnih cenah samo

GENERALNO ZASTOPSTVO ZA DRAVSKO BANOVINO
„EKONOM“, LJUBLJANA Kolodvorska
ulica števil. 7

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

Kmetijski hranilni in posojilni dom

Račun posil. hranilnice št. 14.257

registr. zadruga z neomejeno zavezo

Brzjaviti: „KMETSKI DOM“

v LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica 1

Telefon števil. 2847

VLOGE na knjižice in tekoči račun obrestuje po
5 1/2 % brez odpovedi, pri trimesečni odpovedi po
7 % brez odbitka davka na rente

Stanje vlog nad 30.000.000 dinarjev

Rezerve nad 700.000 dinarjev

Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog

Vložne knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino brez prekinjenja obrestovanja. - POSOJILA daje proti poročstvu, na
vknjižbo in proti zastavi prem. čin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tek. računu pod najugodnejšimi pogoji

BLAGAJNIŠKE URE: Ob delavnikih od 8 - 12 1/2, in od 3 - 4 1/2, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8 - 12 1/2,

Podružnici v Kamniku, Glavni trg, in v Mariboru, Slomškov trg 3